

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 219. szám
1940. szeptember 27., péntek

Szerkesztésért felel:
NEDECZKY FERENC

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

A tengely újabb diplomáciai lépése:

Ciano gróf olasz külügy- miniszter Berlinbe utazott

A német és olasz fővárosban nagy fontosságot tulajdonítanak az újabb tanácskozásoknak — Megszakítás nélkül folynak a hadműveletek a háború va amennyi arcvonalán — Beszüntették az angolok Dakar ostromát

Berlinben a spanyol belügyminiszterrel is tanácskoznak a tengelyhatalmak államférfiai

Róma. Ciano gróf olasz külügyminiszter ma reggel rövid tartózkodásra Németországba utazott. Róma. (Rador.) A DNB közli Ciano gróf olasz külügyminiszter újabb németországi látogatásával kapcsolatban, hivatalos olasz politikai körök kijelentik, hogy teljesen érthető, miszerint a tengelyhatalmak amelyek közös háborút folytatnak is, időnként tanácskoznak. Hangsúlyozzák azonban, hogy Ciano és a német vezető államférfiak újabb találkozója a jelen körülmények között rendkívül fontossággal bír. Olaszország és Németország azért léptek be a háborúba, hogy élettevéiket megvédelmezhessék és elvannak szánva arra, hogy a háborút a végső győzelemig folytatják.

Róma. Az olasz sajtó nagy figyelmet szentel Ciano gróf berlini utazásának és kiemeli, hogy ez alkalommal találkoznak a tengely vezető államférfiai Serrano Sunner spanyol belügyminiszterrel. A tengely politikája és az Anglia elleni háború ezzel a találkozással új korszakába lép.

A Giornale d'Italia a következőket írja: Természetes, hogy a két tengelyhatalom mellé odasorakozik most a barátai Spanyolország is, mert hiszen ez a háború Gibraltár és a Nyugat-Afrika között is kellő mértékben dúl. Diplomáciai utakon és a harcmezőn együttesen haladnak majd egymás mellett a hatalmak, hogy a biztos és végleges győzelmet kivívják a közös ellenség, Anglia felett.

Berlin sérelmezi, hogy görög kikötőben angol hadihajóknak adtak menedéket

Berlinből jelentik: Az a tény, hogy egy angol hajót, amelyet az olaszok üldöztek, belogadtak egy görög kikötőbe, nagy visszhangot keltett berlini körökben. Ezt az eseményt úgy tekintik, mint a tengellyel szemben megnyilvánuló elleneséges érzelem kifejezését, mert a görögök ezzel a tettükkel megszegték a szigorúan vett semleges séget. Görögországnak ez a magatartása egyébként már többször is tapasztalható volt — mondják német körökben. — mert a görögök már többször megengedték angol hadihajóknak, hogy görög kikötőkhöz meneküljenek. Berlinben kijelentették anélkül, hogy álláspontjukat pontosan körvonalazták volna, hogy Görögországnak ez a magatartása súlyos nehézségeket okozhat. Egyébként egyes állítások szerint Görögországgal is foglalkoztak a római tárgyalások folyamán és határozatot is hoztak a Balkán-kérdés ügyében.

Németországban nem erősítik meg azt a hírt, miszerint a görög kormány magyarázatot adott a fenti esetre vonatkozólag, valamint a török kormánynak azon nyilatkozatát sem nyújtották felvilágosításokat, amely állítólag azt tartalmazta, hogy Törökország minden Görögország ellen irányuló támadást casus belli-nek fog tekinteni.

A görög kérdés elsősorban Olaszország ügye

Berlin. A német sajtóban megjelentek a római tárgyalások kommentarjai, amit egyes körökben terjedő álhírek megjelenésének lehet tulajdonítani. Lehet, hogy a sajtó részleteket fog közölni von Ribbentrop és Serrano Sunner közötti megbeszélésekről is. Hivatalos helyről azt jelentik, hogy hivatalos megbeszélésekről még nem lehet szó, mert a két politikus eddig még eszmecsere-n túl nem jutott. A sajtó majd csak akkor közölhet részleteket ezekről a megbeszélésekről, ha majd Serrano Sunner visszatért Madridba és beszámol ott azokról és ha majd a

spanyol kormány hivatalos állásfoglalása is ismertté válik. Ebből kitűnik, hogy a tengelyhatalmak eltökélt szándéka, hogy kézzelfogható javaslatokat tegyenek Spanyolországnak.

Különböző berlini hivatalos körök a római megbeszélésekről máris nyilatkoztak. Ezek a vélemények azonban csak nagy általánosságot tartalmaznak. Így megállapítják, hogy Rómában megvitatották mindazokat a katonai, gazdasági és politikai intézkedéseket, amelyek a jövőben fognak fogantatni Anglia ellen.

Német hivatalos körökben nyilatkoztak továbbá arról is, hogy a római megbeszéléseken szóba kerültek a jelenlegi és az esetleges jövőbeni angol szövetségesek is. Így megemlékeztek Amerikáról is, mint eset-

Az angolok visszavonultak Dakartól

London. A tájékoztató miniszterium hivatalosan közli: „Tekintettel arra, hogy De Gaulle tábornok a Dakar elleni támadás során nem akar francia felfestvérei főrében vérontást előidézni, elrendelte, hogy minden akciót szüntessenek be. A francia tábornok parancsa értelmében a csapatok visszavonása folyamatban van.”

Vichy. Francia körök megállapítják, hogy szeptember 24-én reggel angol erők jelentek meg Dakarnál. De Gaulle tábornok kijelentette, hogy minden harci kezdeményezést az angoloknak engedni fű.

Newyorkból jelenti a DNB: Newyorki körökben angol jelentés alapján közölték, hogy az angolok kénytelenek voltak megszüntetni Dakar ostromát és visszavonultak. Az angol jelentésből

leges angol szövetségesről, amit nem lehet másodlagos tényként kezelni. Megtárgyalták Rómában Egyiptom és Görögország ügyét is, ami napról-napra aktuálisabb kérdéssé válik.

Ami Egyiptomot illeti, az egyiptomi kormány elismerte, hogy az olaszok és németek által viselt egyiptomi háború nem irányult Egyiptom ellen, hanem azt úgy tekintik, mint az Anglia ellen, de Egyiptom földjén folyó háborút. Ez minden esetre az egyiptomi kormány tartózkodó állásfoglalását bizonyítja. Német körökben azonban hozzáfűzik, hogy ha mindez így áll, akkor nem tudják mire vélni azt a hírt, amit a német lapok feltűnő címek alatt közölnek, hogy Egyiptomban ostromállapotot hirdettek ki.

Görögország dolgában a német körök tartózkodólag viselkedtek. Meg kell említeni erre a kérdésre vonatkozólag azt a véleményt, hogy a jelenlegi háború által létesített változtatások — a jelenlegi háborút a „rendezés háborújának” nevezik — nem fognak egy államot sem felbátorítani arra, hogy Anglia oldalára álljon. Abban mindenesetre megegyeztek, hogy a görög kérdés Olaszországot érdekli elsősorban, bár hangsúlyozták, hogy Olaszország érdekei egyenlők Németország érdekeivel. Berlin körökben elterjedt annak a híre, hogy rövidesen görög miniszter érkezik a német birodalom fővárosába.

Ezt a hírt azonban nem erősítették meg.

Róma. A római megbeszélések egyik tárgyát a spanyol követelések kérdése képezte. Jólétesült politikai körök úgy tudják, hogy a tengelyhatalmak elismerik Spanyolország igényét és azokat az alkalmas időpontban érvényesítik.

Egyiptom nem akar hadszíntérre változni

Clermont Ferrand. Az egyiptomi helyzetet foglalkozik az Echo de Paris és azt írja, hogy Graziani tábornagy előnyomulása szintén feltartóztathatatlan. A francia lap egyébként úgy látja, hogy Londonban angolbarát-nak tartják Egyiptomot, míg orosz álláspont szerint egyre erősödik azoknak száma, akik megegyezést kívánnak Itáliával és nem hajlandók arra, hogy Anglia kedvéért hazájuk hadszíntérre változzék.

kitűnik, hogy maguk az angolok is rájöttek, miszerint Dakart csakis nagyvívású hadművelettel lehetne elfoglalni. (Rador.)

Gentből jelentik: A DNB közli Vichyből, hogy a Le Temps című lap alias cselekedetnek minősíti az angolok Dakar elleni támadását. Anglia másodsorban támadta meg volt szövetségesét, nem tartván be vállalt kötelezettségeit, súlyosan vétett a becsület ellen. (Rador.)

Berlinből jelenti a DNB: A csütörtök reggeli német sajtó a Dakar ellen indított támadást olyan nak minősíti, amely jellemző az angolokra és módszereikre. Az angolok ilyen módszerekkel igyekeznek rátenni a kezüket idegen birtokokra, nem törődve azzal, hogy azok tegnapli szövetségesei és azzal sem sokat törődik hogy ezáltal elárulta volt szövetségesét. A hazaáruló De Gaulle tábornok jelentése nem jelenthet mentséget az angol lépést illetően. (Rador.)

Afrika nyugati partvidéket akarják megszerelni az angolok

Berlin. A német sajtó ma reggeli számában a Dakar elleni támadással foglalkozik. A Börsenzeitung azt írja, hogy angol hajók a Dakarban horgonyzó hajókra tüzeltek, miután a francia kormányzó visszautasította az ultimátumot. Nyilván megmutatkozik a cél: az afrikai francia birtokokat és főként Afrika nyugati partvidékét akarják az angolok elrabolni.

A Deutsche Allgemeine Zeitung „Az árulás útja” címen ír cikket az esetről és megállapítja, hogy az árulás útja már Dünkirchen-nél megkezdődött, Churchill és társai — még a francia összeomlás előtt — csak az angol érdekek szolgálatába használták fel a francia katonákat, hogy azután eldobják őket. Most az árulás útján a francia gyarmatokat akarják felbomlasztani és elvenni. Ez az árulás nemcsak Franciaországban, hanem egész Európa ellen irányul, de mindez nem tartóztatja fel a biztos véget, mely felé óriási lépésekkel halad Churchill Nagybritanniája.

Vichy. (Rador.) A francia hatóságok a Dakar elleni támadásról a következő részleteket hozták nyilvánosságra:

„Az éjszaka nyugodtan telt el, reggel 6 óra 15 perckor a francia vadászgépek lelőtték egy angol repülőgépet. Egy angol flotta, amely két hadihajóból, két nehézcirkálóból és két torpedónaszádból állt, reggel fél 9 órakor megjelent Dakar előtt. Kileuc óra tájban a „Richelieu” nevű hajó és a parti tüzérségi ütegek tüzelni kezdtek. A „Resolution” nevű angol hajó, amelyet a „Beveziers” nevű tengeralattjáró lövedéke ért, visszavonult anélkül, hogy egyetlen lövést adott volna le. Valószínűnek látszik, hogy a másik hadihajót is találat érte. A francia vadászgépek lelőtték azt az angol repülőgépet, amely a második hadihajó lövéseit irányította. Az angol flotta fél 10 óra tájban visszavonult. A városba esett néhány bomba több polgári lakost megsebesített, ugyancsak a kikötőt is érte néhány találat.

Londoni jelentés a Gibraltár elleni francia támadásról

Gibraltár. (Rador.) A Reuter iroda jelenti: A szerdai nap folyamán több francia repülőgép újabb támadást hajtott végre Gibraltár ellen. A támadás két és fél órát tartott. A támadásban résztvevő mintegy száz repülőgép közel 300 bombát dobott le. A bombák nagy része a tengerbe és a sziklákra esett, de találat ért épületeket, utakat és a régi erődökre is bombák zuhantak. A támadás jelentős anyagi kárt okozott a magán- és a közvagyonban is. A katonai célpontok nem szenvedtek sokat, a lakosság köréből sem volt sok áldozat. Több ellenséges gépet lelőttek az angolok. Három francia gép biztosan, kettő valószínűleg elpusztult.

Madrid. Egy francia légiosztag Marokkóból jövet Gibraltár felé repült és hatalmas arányú támadást intézett az erőd ellen. A bombatámadások egész délután át folytak pillanatnyi szünet nélkül. Ceutából ugyancsak 25 francia gép indult utnak. A gibraltári támadásoknak olyan hatalmas erejük volt, hogy még Ceutára is érezhető volt hatásuk. Ceutában valamennyi ablak betört a Gibraltárban történt robbanások következtében. Az angol légvédelem egyik ágyúja felgyújtott egy repülőgépet, mely lángolva zuhant a tengerbe, személyzete pedig eltűrényövel menekült. Az éjszaka folyamán a harc tovább folyt.

Baudoin francia külügyminiszter az új Franciaországról

Genf. Baudoin francia külügyminiszter a Journal de Geneveben nyilatkozott.

— Szent és megindíthatatlan a hitem — mondotta a külügyminiszter —, hogy Franciaország nem maradhat távol attól a forradalomtól, amely Európát átalakítja. A háború, amelybe belesodrótunk, csak tragikus epizódja volt ennek a nagy átalakulási folyamatnak és Franciaországnak társadalmi átalakulását is keresztül kell vinnie. Ez nem lesz

nehéz feladat, mert az új francia életvitelben a kormány és nemzet között igazi testvéries és megértő összhang vált uralkodóvá. Ahhoz, hogy a nagy mozgalomban résztvehessünk, olyan rendszerben kell élnünk, amely megadja a kellő eredményeket, azonban nem az elvek uniformizálása révén, hanem a feyelem érzése mellett. Az embereknek meg kell

Levegőben és tengeren támadja a német léghaderő Angliát és a brit hajókat

Berlin. (Rador.) A német főhadiszállás jelenti: A német léghaderő egységei folytatták megtorló támadásaikat Délanglia és London ellen. A nap folyamán támadás érte a filtoni repülőgépgyárgyárt, amely súlyos rongálódást szenvedett. A támadás alkalmával léghaderőnk 3-as számú egysége tüntette ki magát különösképpen. Bombatalálatok érték a plymouthi, portlandi és sothendi kikötőberendezéseket, amelyekbe komoly károkat okoztak. A plymouthi kikötőben horgonyzó egyik hadihajót találat érte, ugyancsak Dungeness közelében lévő katonai baraktábor is. Különböző más délkeletangliai városokban gyárakat és raktárakat romboltak szét a bombák. Az éjszaka folyamán a támadások főként London ellen folytak le, ahol nagykaliberű bombák kikötőberendezéseket, dokkokat, valamint a Themse mindkét partján fekvő raktárházakat érték. A gvenge látási viszonyok ellenére számos robbanás volt észlelhető, ugyancsak a robbanásokat követő tüzek.

Az ellenség folytatta a német polgári lakosság elleni terrorcselekményeit. Sem Nyugat-, sem Északnyugat- és Északkelet-Angliában sem pedig Berlinben nem szenvedtek kárt katonai célpontok. Ezzel szemben a polgári lakosság köréből kétszáz meghaltak. Az ellenség bombái több helyen tüzeket okoztak, de ezeket azonnal eloltották. A légelhárító tüzérség ágyúi kényserítették az ellenséget támadásaik beszüntetésére. Tegnap az ellenség 10 repülőgépet veszített, 6 német gépet hiányzik. Egy kísérleti tengeralattjáró, amelyet Wohlfahrt főhadnagy vezetett, négy ellenséges hajót sülyesztett el, összesen 25 ezer tonna ártalmatlan közöttük egy karavánban haladó petroleumhajót. Folytattuk az angol kikötőkben az aknák elhelyezését is.

Amsterdam-ból jelentik: A DNB közli, hogy

Berlin erőlyesen visszautasítja a kétszeri sikertelen partraszállási kísérlet híreit

Berlin. A Deutsche Allgemeine Zeitung ma reggel megjelent számában „Az angoloknak győzelmi híradásokra van szükségük” címmel nagyobb cikket ír és az angol propagandának azokkal a híreszteléseivel foglalkozik, mintha a németek kétszer is megkísérelték volna a partraszállást a szigetországban, azonban az angolok nagy veszteségeket okozva, mindkét alkalommal meghusították ezt. Arról is ír az angol propaganda, hogy milyen hatalmas győzelmet arattak a német főváros felett az angol légi erők. Erre nem lehet más válasz — írja az Allgemeine Zeitung — mint az a 15 éjszaka óta megszakítás nélkül tartó Aktafáskák, Iskolatáskák, Könvvszujjak, Böröndök a legjobbak és legolcsóbbak

Kramarovicz börtöndösnél, P. Avram lancu 3.

gyilkoserejű támadássorozat, amelyet a németek London ellen intéznek és amelyre vonatkozólag az angol újságok is kénytelenek elismerni, hogy nem tudni meddig bírja Nagybritannia népe idegekkel ezeket a támadásokat. Churchill így szeretné megjavítani az angol közhangulatot, pedig ezek a győzelmek beharangozott és hazug hírek — nem győzelmet jelentenek, hanem az összeomlás félreismertetlen jelei.

Róma. A Popolo di Roma arról ír, hogy a háborúnak két hadászati körzete van: az egyik az Északi-tenger környékén, ahol a német légi erők közvetlenül intézik támadásaikat az angol birodalom közigazgatási, politikai, ipari és tengerészeti központja ellen. A második háborús frontszakasz a Földközi-tenger

adni a szabadságot, hogy rá is jöjjenek maguktól, mennivre létérdekük az új helyzetbe történő beleilleszkedés. Csak egyetlen kötelező párt lehet az új Franciaországban, mely a tekintély elvét ismeri el maga fölött uralkodónak, a család, társadalom és a nemzeti eszme parancsainak védelmében. Az embereknek erről önönmaguk lelkiismeretvizsgálata után kell meggyőződniek és ezeknek az embereknek kell a tömegre a kellő és egészséges hatást gyakorolniok.

az angol rádió felhívást intézett valamennyi hajótu lajdonoshoz és abban arra szólította fel őket, hogy a tulajdonukban levő hajóknak, amelyek születtek és a tengeren hányódnak, rakományát minden körülmények között juttassák el angol kikötőbe. (Rador.)

Német légitámadás a legnagyobb angol repülőgépgyár ellen

Berlin. Szerda este német bombavetők erőteljes támadást intéztek a Bristol melletti Filtonban levő legnagyobb angol repülőgépgyár ellen. Hullámszerű támadás során érkeztek bukórepüléssel a német repülők és közben légi harc fejlődött ki. Ennek során 2 ellenséges gépet lelőttek. Óriási tüzeket okoztak és a hatalmas gyár főépületét és három szárny-pavilonját felgyújtották. — Az anyagi kár óriási.

Repülőtémadás Berlin ellen szerdai csütörtökre hajló éjszaka

Berlin. Szerdai csütörtökre virradó éjjel angol repülők megtámadták a német fővárost. Céltalanul dobták le bombáikat és a munkásnegyedek környékén számos lakóházat elpusztítottak és megrongáltak.

Berlin. (Rador.) A Stefani hírszolgálati iroda jelenti, hogy szerda este 11 órakor jelezték a légi iradót Berlinben, amely öt órán keresztül tartott. Ez volt a leghosszabb légi iradó, amely a háború folyamán Berlinbe tartott. A bombatámadás nem okozott jelentősebb anyagi károkat.

és annak is főként keleti partvidéke. Az angolok eddig egyetlen ponton, a megerősített Gibraltárban tudtak olyan támaszpontot teremteni maguknak, amelynek révén ideig-óráig ellenállnak. Az olasz légi erők felsőbbsege azonban egyre félelmetesebb. Másrészt az egyiptomi olasz expedíció egyre megrövidíti a távolságot a harcoló olasz erők között és az ottani angol légi és tengerészeti támaszpontokra: Suez kapujára méri döntő csapását.

Énnek légitervekenységet jelent az olasz hadvezetőség

Róma. (Rador.) A Stefani iroda közli „A lahonnan Olaszországból” a főhadiszállás 11. számú jelentését, amely így hangzik:

„Északafrikában repülőink északai támadást intéztek az el-dabai repülőter ellen. Az ellenség Tobruk ellen ismételt meg támadást, de a léghárító szervek elűzték a támadókat. Egy ellenséges gépet biztosan, kettőt valószínűleg lelőttek léghárítóink. Három másik gépet vadászgépeink semmisítették meg, amelyek megakadályozták, hogy az angol gépek visszatérhessenek támaszpontjára. Néhány magánház, valamint egy katonai kórház rongálódást szenvedett a bombázás következtében, amelyek öt halott és tíz sebesült áldozatot követeltek. Ezek között két nő is van. Az angol tengeri haderő bombázta Sidi el Barranit. A támadás következtében egy ember meghalt, a lövegek eltaláltak egy gépkocsit. Vadászgépeink fegyveres lefegyverezést végeztek Málta szigete felett. Egy olasz gép nem tért vissza. Légi egységeink a Vörös-tengeren megtámadták egy angol hajókaravánt. Egy,

olasz felderítő gépet Aden felett angol vadász gépek támadtak meg. Az olasz gép egy ellenséges repülőgépet lelőtt, majd visszatért támaszpontjára. Más harci repülőgépek bombázták az angolok Szudánban végzett erődítési munkálatait. Járőreink megfutamították az ellenség egységeit. Azt az angol repülőgépet, amelyről a 107. számú jelentésben azt közöltük, hogy valószínűleg lefűtük, összetörve megtaláltuk. A Joni-tengeren egy ellenséges tengeralattjáró elsüllyesztett egy olasz torpedónaszádot. A legénység nagy részét megmentették."

Angol hadijelentés

London. (Rador.) A tengerészetiügyi miniszterium jelenti: Az angol tengeralattjárók folytatják az ellenséges hajók üldözését és igyekeznek kárt okozni soraikban. Tevékenységükkel kapcsolatban részletes jelentést nem adhatnak ki, mert ezáltal veszélyeztetnék a buvárhajók biztonságát. Anyját azonban mégis nyilvánosságra hozták, hogy a H. 49-es angol tengeralattjáró támadást intézett egy nvoic hajóból álló ellenséges karaván ellen, amelyek közül két élelmiszerszállító hajót elsüllyesztett. Az 57-es jelzésű angol buvárhajó jelenti, hogy elsüllyesztett egy nagy ellenséges szállítóhajót, amelyet két romboló kísért.

A moszkvai Pravda írja:

"A háboru második számu színtere a Csendes-óceán"

Moszkva. (Rador.) A „Pravda“ című szovjet lap „Japán és Francia-Indokína“ című cikkében a következőket írja:

A japán sajtó megállapítván, hogy az indiai japán terjeszkedés csupán csak Kína ellen irányul, hangsúlyozza, hogy a japán törekvéseknek mai állapotukban, határolt céljuk van és nem érintik erősebben Angliát és az Egyesült Államok érdekeit. Azonban Francia-Indokína katonai műveletek támaszpontjává szolgálhat nem csak Kína, hanem Hollandia, a Fülöp-szigetek és sok más angol, holland vagy amerikai birtok ellen.

Az amerikai sajtó hangsúlyozza, hogy nem Francia-Indokína az, ahol a döntő harc megtörténik. Feltehető a kérdés, — írja a moszkvai lap — hogy vajon mi készítette Japán Francia-Indokína elfoglalására, akkor, amikor a főcél Kína elfoglalása, még nincs befejezve és ezáltal Anglia és az Egyesült Államok gazdasági megtorló intézkedéseit hívhatja ki. Feltehető, hogy ennek oka nem volt egyéb, mint az Anglia és az Egyesült Államok közötti mind erősebbé váló közvetlen, amely nemcsak az Atlanti-óceánon, hanem a Csendes-óceánon is mind érezhetőbbé válik.

A Csendes-óceán nyugati vidékeinek birtoklásáért folyó harcban, Japán erős ellenállásra számít az Egyesült Államok részéről. Eppen ezért siet Japán megerősíteni hadászati helyzetét, hogy az elkövetkező harcban, minél jobban megállhassa helyét. A japán csapatoknak Indokína való benyomulása, — fejezi be cikkét a Pravda — nem egyéb, mint a harci események kiterjesztése az imperialista háboru második számu színterére, a Csendes-óceánra.

Beszámoló a Mikadónak

Tokió. (Rador.) A NTI közli: Konoye herceg. Japán miniszterelnöke kihallgatáson jelent meg a császárnál, akinek részletes jelentést tett a napirenden lévő államügyekről.

25 millió dollár USA kölcsön a kínai nemzeti kormányynak

Washington. (Rador.) A Havas iroda értesítése szerint az Egyesült-Államok újabb 25 millió dolláros kölcsönt engedélyezett Csing-Kai-Sek kormányának.

Az amerikai hajóhad készen áll Szingaporenál minden eshetőségre

Tokió. (Rador.) A DNB levelezője jelenti: A „YOMIURI SHIMBUN“ című japán lap jelentése szerint, Tokiónak tudomására jutott volna, washingtoni jólétesült körök révén, hogy az Egyesült-Államok Csendes-óceáni hajóhada elhagyta Szingapurt hogy készen álljon minden eshetőségre, az esetben ha a Távolkeleten komolyabb változások állnának be.

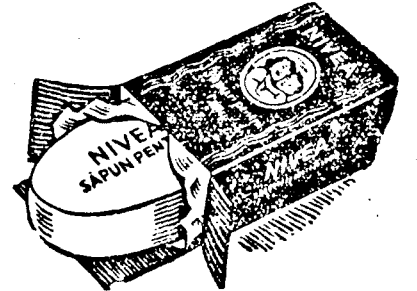
A teljes gyermekápoláshoz szükséges továbbá:
NIVEA-gyermekpuder és NIVEA-gyermek-krém

Egy egészséges bőr...

gyermekének legnagyobb fontossággal bír.
Használjon tehát

NIVEA-GYERMEKSZAPPANT

amely a bőrt tisztítja, anélkül hogy meg-támadná. „Eucerin“ tartalma erősíti a bőrszöveteket.

Málta. (Rador.) A brit főhadiszállás csütörtök reggel az alábbi hivatalos jelentést adta ki: „A szerdai ellenséges légitámadás alkalmával, amelyet a sziget ellen intéztek, egy gépet lelőttek és két gépet megrongáltak az angolok.

„Katonai tudósító irodát“ létesített Rooseveltt

Washington. (Rador.) A DNB ügynökség levelezője jelenti: Rooseveltt elnök „katonai tudósító irodát“ létesített, amelynek feladata, amerikai rádiókat előkészíteni a nemzeti védelem szolgálatára és a szükséges tervek elkészíteni az esetleges katonai rádió-leadásokra. Hangsúlyozzák, hogy ez a hivatal nem a cenzúra ellátásával foglalkozik, és egyetlen meglévő hivatal szerepét nem akarja átvenni. Az új bizottság tagjai: a közlönyirodák szövetségének elnöke, a hadsereg és haditengerészet kiküldöttjei és az államtitkárok.

Viszály eszén elszállítják a Távolkeletről az USA állampolgárokat

Washington. (Rador.) A Havas ügynökség közli: Az Egyesült-Államok rádió utján jelentette, hogy megtette az előkészületeket, hogy veszély esetén elszállítsák a Távolkeleten élő 11 ezer amerikai állampolgárt.

Anglia repülőgépet rendelt az USA-ban India számára

Newyork. (Rador.) A Német Távirati Iroda közli: A Newyork Herald Tribune jelenti, hogy az angol kormány tárgyalásokat folytat William Pawley-jel, egy nagy amerikai légi társaság elnökével. A tárgyalás Indiának szállítandó repülőgépek gyártásáról folyik. A gyár Singapurnak és más távolkeleti és középkeleti angol támaszpontoknak szállít repülőgépeket.

Norvégia német kormánybiztosa megszűntette a politikai partokat és új közigazgatási rendet léptetett életbe

Osló. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Terboven. Norvégia német kormánybiztosa rádióbeszédében ismertette Norvégia új politikai megszervezését. A norvég haderő kapitulálásával, valamint a norvég király és az akkori norvég kormány Londonba való utazásával új politikai helyzet teremtődött Norvégiában. A régi politikai pártok köréből kérték az ország új politikai átszervezését. Terboven hangsúlyozta, hogy a régi politikai pártok a norvég népet az angol politikától tették függővé, úgy gazdasági, mint szellemi téren is és csakis a Nasional Samling-párt hívei tüntettek kezdettől fogva őszinte módon a német néppel történő együttműködés érdekében. Ennek ellenére Terboven, Norvégia német kormánybiztosa megengedte, hogy tárgyaljanak a régi politikai pártok tagjaival is és ne akadályozzák meg azoknak az új szervezetbe való bekapcsolódását. A tárgyalásokat a régi párttagokkal azonban meg kellett szakítani, mert a jogi fogások révén döntő jelentőségű befolyást igyekeztek gyakorolni a parlament felett. Ebből a helyzetből az alábbi következmények származnak:

„A dinasztia nem térhet vissza Norvégiába, annál kevésbé, mert a storting kétharmada megbukottnak jelentette ki. Ugyanez a sorsa a Nygaardsvold-kormányának is, amelynek tagjai Londonba menekültek. A fentiek következtében a dinasztia, vagy a külföldre menekült kormány érdekében folyó bármilyen tevékenység szigorúan tilos. A közigazgatási tanács működését megszüntették. Államtanácsosokat biznák meg az egyes körzetek ügyeinek vezetésével. A régi politikai pártokat azonnali hatállyal megszüntetik. Tilos bármely politikai csoportosulás más célkitűzéssel.“

Terboven azután felolvasta a tanácsosok névsorát és hozzátette:

„Szándékom, hogy teljes bajtársalassággal dolgozzak együtt a norvég nép minden tagjával és, hogy hozzájáruljak minden erőmmel a norvég gazdaság újrászervezéséhez. Meg vagyok győződve, hogy az új európai rendeződés keretében Norvégiának nagy jövője lesz. Az egész norvég nép meg kell értesse, hogy a norvég nép jövőjében a szabadságot és a függetlenséget csak a Nasional Samling-szervezet keretén belül nyerheti el.“

URANIA

Az idei szezon legmulatságosabb vigjátéka

Ma: 5, 7.15, 9.15.

Willy Fritsch és Gusti Huber

melódikus vigaperettje:

„ASSZONY LETT A KISLÁNYBÓL“

470-es UFA hirdó.

Szűnetben: DUO-POPESCU akrobata-produkciók.

Modern lakás

Írta: STELLA ADORJAN

(Uj lakásba költözött a házaspár. Nagysága rendezte be a négy-szoba-lallos, összkomfortos otthon. A férj nem vett részt ezekben a munkákban, két hétig szállodában aludt és ma kapott meghívót saját lakásának megtekintésére.)

Férj (elfogódottan lép be az előszobába: Nagyon kedves tárod, hogy megkímélte a berendezéssel járó kényelmetlenségtől. Igazán köszönöm. (Kezet csókol.)

Feleség: Bevallom, azért küldtelek, mert zavartad volna a munkát.

Férj (kiegyezik): És a munka zavart volna engem.

Feleség: Mint már megállapodtunk, a butorokat kicsérélem. Ne is kérdezd, mibe került, nem akarom elrontani ezt a szép napot, amikor az új tűzhely mellé bevonultsz. Először is a te szobádat mutatom meg.

Férj (bevonul): Nagyon szép! Melyik a hálószobám?

Feleség: Hiszen éppen ez a trükk! Ez a hálószoba! Háló-, nappali, dolgozószoba és szalón egyetlen helyiségben.

Férj: Éjszakára behoznak egy tábortábori ágyat?

Feleség: Te csacs! Nem hallottál még modern hálószobaberendezésről?

Férj: Azt hallottam, hogy sezlont, vagy aminet nevezik, rekamiét át lehet alakítani éjszakára ágy-nak. De itt pamlagot sem látok!

Feleség: Hiszen épp ez a kunszt! Nézd meg ezt a hatalmas rádiószekrényt! Ezt alakítják át éjjeli fekvő-bellyé.

Férj: Hogyan?

Feleség: Gombnyomással! (Megmutatja.) Lárod? Máris szétszedhető és pillanatok alatt átalakítható.

Férj: Nem lesz keskeny?

Feleség: Ugyis fogyókúrát fogsz tartani tehát ép-den jó.

Férj: No és hol az ágyemű?

Feleség: Gombnyomásra bukkan elő a gramofonból. Egy, kettő, három... (Megmutatja.)

Férj: És mit csinálok, ha teszem azt, lefekszem, de mégis akarok muzsikát hallgatni?

Feleség: Ennél mi sem egyszerűbb! Az íróasztal pillanatok alatt átváltozik zenélő órává és csilingeli a legszebb dalokat.

Férj: Mondd, szíved és hol a hálószekrényem? Tudod, hogy szeretek éjszaka magam mellé rakni könyveket, pohár vizet, aszpirint...

Feleség: Ez a karosszék éjszaka egyben hálószekrény. Nézd meg ezt a másik gyönyörű csőtűt!

Férj (üsztelettel nézi): Házhoz jön a fogorvos kezelni?

Feleség: Honnan gondold?

Férj: Ez bizonyára az ő rendelészeke. Nem mernek beülni a világ minden kincséért sem. Bridzsasztal nincs?

Feleség: Hogyne! A könyvtár mellé állított létra egyúttal kombinált bridsasztal, szekrény és koktélszervíz!

Férj (érdeklődéssel nézi): Hova jönnek az italok?

Feleség: Lárod az idősebb Dumas összekapott műveit Messziről könyv, közlőről polcok. Ebben vannak az összes folyadékok.

Férj: És mi ez a palack, amire rá van írva: „Skót viszki?”

Feleség: Az a telefon. Gombnyomásra megkapod a készüléket és tárcsázhatsz. Jobb, ha a vendégek nem tudják, hol áll, mert ugyis folyton telefonálnak. Mit szólsz a csillárhoz?

Férj: Ne szólj egy szót sem! Én akarom kitalálni, hogy mire való. (Gondolkozik.) Benne tartjuk a frakk-ingeiket!

Feleség: Nem, nem!

Férj: Izgad van, túlságosan egyszerű volna. (Töpreng.) Megvan! A csillár gombnyomásra átváltozik dohányzóasztallá.

Feleség: Dehogy, drágám! A osillár világításra szolgál.

Férj: Nahát ezt sohasem találtam volna ki! És mire való ez a sámlí? Csak nem rámlí?

Feleség: Dehogy! Ez az írógép.

Férj: Csuna rejtély! Egy Grätzernek való lakás!

Feleség: Várjál, szívem, még nem mutattam meg ezt a egyszerű találmányt...

Férj (megnézi örömmel): Ruhafogas, hogy legyen hova felakasztanom valamit!

Feleség: Szó sincs róla! Ping-pong asztal. Ez a kaktuszcserep belül toalettkészlet.

Férj (megnézi): Pompás. De miért vizes?

Feleség: Mert egyúttal medence is aranyhalak számára. (Kis szünet.) Meg vagy elégedve, fiam?

Férj: Nagyjából. Egy csapóajtó hiányzik még nekem.

Feleség: Milyen csapóajtó?

Férj: Akármilyen kicsi csapóajtó, még az sem baj, ha messziről légszűrőnek néz ki. Egy kis csapóajtó, amelyen el lehetne távozni, vissza a hotelbe, ahol széken ülnek, asztalon esznek — és most főgőz meg — ágyban alusszák.

Maniu Iuliu közölte Antonescu tábornok-államvezetővel, hogy lemond a tervezett gyűlés megrendezéséről

Levélben ismertette álláspontját a volt miniszterelnök, aki elfogadta az államvezető-kormányelnök érveit

Bucurestiből hivatalosan jelentik: Szeptember 26-án Ion Antonescu államvezető tábornok miniszterelnök Iuliu Maniutól a következő levelet kapta:

„Tábornok ur!”

Megelégedéssel és őszinte bizalommal, ugyanakkor nedve köszönettel vettem hozzáam intézett levelét. Különös elégtételül szolgál hírada, hogy nehéz és felelősségteljes diplomáciai tevékenység indult meg sulyos helyzetbe jutott transilvaniai testvéreink érdekében és őszintén boldog vagyok, amikor arról értesít, hogy ez az akció máris eredményeket mutat. Az eredmény elé mi is bizalommal tekintünk.

Mindig meg voltam győződve arról, hogy Ön tábornok ur, gondját viseli és nem hagyja örökös figyelme nélkül a tőlünk elvett transilvaniai területeken élő testvéreink sorsát és a legnagyobb odaadással ügyel, hogy a bécsi döntésben lefektetett kötelezettségeit betartsák. Ha ennek ellenére mégis az volt a tervem, Constantin I. C. Bratianuval együtt, hogy tiltakozó gyűlést hívjunk egybe, melyen az eszak transilvaniai külgéscsetek tegyék szavá, — ennek kézenfekvő és természetes okai voltak. Ennek a tervnek magyarázata az, hogy a diplomáciai és kormányzati akcióknak soha nincs és nem lehet meg az a teljes és hangos visszhangja, mint mikor az egész közvélemény nyilvánkozik meg. Leülismeretes és méltó választ a különböző és kihívó határon túli manifesztációkra és az ugyancsak onnan szárnyrakelő hírekre mindennek befejezése a világ közvéleményébe — nem történhetik csupán a diplomácia díszkrét útján, hanem egy nyilvános gyűlésen, ahol a sokaság ad választ a budapesti állításokra.

A szemoru közelmúlt megmutatta, hogy a közvélemény előtti titkolódzás sorsdöntő lehet számunkra. A románság ki akarja mutatni érzelmeit és könnyeit akarja ontani minden elkövetett erőszakoskodás felett és ugyanakkor megelégedéssel óhajtja kísérni a kormányt minden olyan akciójával, amely igazságot szolgálhat a határokon túl levő románságnak.

Ismerem és bejátom a jelen pillanatot azzal járó küzdelmek és erőfeszítések sulyosságát. Megérttem Tábornok ur az Ön hazafias

akarateréjét és célkitűzését és kívánságait, tervelt elő akarom mozdítani. A legőszintébben kívánok sikert a munkájához. Eppen ezért minden szempont figyelembevételével és általános politikai elgondolásból kiindulva, a legkisebb nehézséget sem szeretném utjába állítani.

Magam is végtelenül fájlalom az elmúlt rendszer sulyos eltévedéseit. Eme létűnt rendszer ellen én is harcoltam. Erővelesen küzdöttem és tudom mi az üldöztetés, tudom hogyan szertettek volna sokunkat megfélemlíteni. Csatlakozom az Ön kitélenéséhez, hogy vagyunk olyanok akik nem lehetünk felelősek a történekeért. — Ön sem, én sem. Az egész világ tudja Tábornok ur és ezt én sem titkoltam soha, hogy ama nyolc év óta, amióta Carol személy szerint kormányozott előbb álcázott, majd később nyílt diktatúrávak nem vettem részt egyetlen kormányban sem bármely ajánlat ellenére sem és távol tartottam magam a tényleges hatalom és kormányzás gyakorlatától. Nyíltan megmagyaráztam ennek az erkölcsötelen rendszernek mibenlétét és megjelöndöttem azt a katasztrófát, ami reánk várt. Megmutatta minden részleteiben a reánk váró bajokat és az eredmény azt volt, hogy egy órá mint barátaim kíváltva a régi rendszer gyűlöletét, sulyos üldöztetésben részesültünk.

Hiszem tábornok ur, hogy mindazon magyarországi vádakra, amelyek arról szólnak, hogy a mi Romániában élő magyarjaink ellen üldözések jennének folyamatosan — a legreálisabb mértékben tiltakozás történt.

Az Ön személye tábornok ur és az Ön nagy felelősségvállalása hivatott arra, hogy a közvéleményt kellő mértékben a megjelöndötton tájékoztassa: Nem kívánom tehát megtartani a maggyűlölet és közlöm, hogy elhatározásom csupán abban merül ki, hogy a lelekekben és a közvéleményben kifejezesedjék és győkezet verien az a tudat: semmit nem adunk fel szent román jogainkért és a Mindedható Ur-istához azt a josté imát írtesszük, amely lelecságaink, lelki nyugalmunk és megváltásunk legyében él.

Fogadja tábornok ur megkülönböztetett tiszteletem jelentését.

Bucuresti, 1940. szeptember 26.

IULIU MANIU.”

Módosították a katonai törvénykönyv több szakaszát

A Monitorul Oficial mai száma törvényt közöl a katonai törvénykönyv 66, 67, 71, 136, 466, 467, 469, 472, 478, 480, 486 és 505-ik szakaszának megváltoztatásáról.

Az új törvény a következőket tartalmazza: Egyetlen szakasz: A 2350. szám alatt 1940. július 27-én szentesített és a Monitorul Oficial 175-ös számában 1940. július 31-én közzölt rendeletű törvényt a következőképpen módosítjuk:

Az I-ő szakasznál eltöröljük a katonai törvénykönyv 466-ik szakaszának adalékait.

A 466-ik szakasz 2-ik pontjánál beiktatjuk a „büntetti” szót a „vétség” és „kihágás” szavak elé.

Megszüntetiük a katonai törvénykönyv 476, 469 és 472-ik szakaszának változtatásait és adalékait.

Kelt Bucurestiben, 1940. szept. 25-én.

ION ANTONESCU tábornok, a román állam vezetője és a minisztertanács elnöke.

MIHALA ANTONESCU,

igazságügyminiszter.

Tábornok ur!

A 3052. számú rendeletű törvény módosítására a következőket tartom feltétlenül szükségesnek:

1) A katonai törvénykönyv 466. szakasza feltétlen módosítandó melyszerint a hadtestparancsnokoknak nem lehet a jövőben joguk ahhoz, hogy egyes kérdésekben megjelönd vizsgálat és alapos előnyomozás nélkül bíróság elé küldhesenek egyéneket.

2) A 469. szakaszban előirt 24. illetve 48 óras határidőt fel kell emelni, mert lehetetlenség ilyen rövid idő alatt az idézések kikézbésítése, a bizonyítási és védekezési anyag felhalmozása, mert e néhány óra még arra sem alkalmas, hogy az ügyész és védő kellő mértékben áttanulmányozhassa az iratcsomót.

3) A fellebezési lehetőséget a 472. szakasz eddig csak négy esetben engedélyezte és pedig: a büntetés téves alkalmazása, az összeírhetetlenség, a bíróság alkalmatlan összeállítás és a törvényszakasz nem kellő alkalmazása esetében. Ugyanakkor azonban a legfontosabb kellekcek kimaradtak így: a bíróság pártatlanságának kifogásolása, a nem kellő indokolás, illetve nem eléggé alapos indokolás, a védelem jogának esetleges korlátozása és a fellebezések jogának megcsorbítása. Így tehát a jövőben mindazon ítéleteknél, melyeknél az ítélet a becsületet és emberi méltóságot — mint az utólag kiderülhet — méltatlanul megbántotta, a felsőbb bíróságnak feltétlen ellenőrző és felülvizsgálati joga van.

Külön ki kell emelni — fejezi be az igazság-

CORSO

I. Az éjszaka leányai

izgalom, erotika, exotikum

Bernhard Götzke, Dorit Ina, 470. UFA hirdató.

II. A három testőr

vidámság, humor, izgalom

John Wayne, 470. UFA hirdató.

3, 5, 7, 15, 9, 15

Miniszter indokolását. — hogy mozgósítás idején és békében egyként a bíróság elé kell tartani a vezénylő tábornoknak az ügyeket és saját hatáskörében nem intézkedhetik bírói eljárások címén.

Különleges tudósító iroda létesült

Ion Antonescu tábornok, a román állam vezetője és a minisztertanács elnöke tegnap a következő rendelet törvényt adta ki, amely a Monitorul Oficial naplójában jelent meg. A rendelet törvény a következőket tartalmazza:

I. szakasz. A minisztertanács elnöke mellett 1940 szeptember 8-iki időponttal különleges tudósító irodát létesítenek, amely egyenesen a román állam vezetéke alá tartozik és amely az adminisztratív és pénzügyi ügyeket illetően, a nemzetvédelmi minisztérium államtitkárságához tartozik.

Ellenőrzik a katonai összpontosítási behívásokat

Bucuresti. A hadügyminisztérium hivatalosan közli: Vezérkari tisztet különleges megbízással annak ellenőrzésére küldtek ki, hogy a katonai összpontosításon kik és milyen okból nem vettek részt. Az ellenőrzést saját felelősségük mellett végzik és a legszigorúbb rendszabályokat léptetik életbe azok ellen, akik hatalmukkal visszaélve, törvénytöréseket követtek el a katonai hivatalokban. Ugyancsak ellenőrzést eljárás indul meg azok ellen, akik illegitím vagyhoz jutottak katonai visszavonulások révén. Ilyen természetű feljelentéseket a hadügyminisztérium illetékes osztálya iktat és elfogad.

Berlinbe és Rómába utazik Antonescu tábornok, államvezető

Bucuresti. Bucuresti-i politikai körökben úgy tudják, hogy Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök, az állam vezetője a közel napokban a bucaresti német, illetve olasz miniszterek kíséretében Berlinbe, majd onnan Rómába utazik.

Olasz lap cikke I. Mihai királyról

Róma. (Rador.) A La Domenica című milánói lap cikket közöl Ófelsége I. Mihai királyról „Mihai másodszor is Románia királya” címmel, amelyben a fiatal uralkodó életrajzának ismertetésében a következőket közli: A 19 éves Mihai király az ország közszeretetének örvend. Nyilvános ünnepek alkalmával már megismerték apja oldalán. Mihai király komoly tanulmányokat folytatott és a királyi palota hagyományos szertartásai között megtartott vizsgán a fiatal uralkodó rendkívül intelligenciáról tett bizonyosságot. Az utóbbi években a vizsgáztató bizottságon kívül Carol király is jelen volt a vizsgán.

A cikk végén hangsúlyozza a lap Mihai király és anyja közötti nagy szeretetet. Amikor még herceg volt a jelenlegi uralkodó, több ször látogatást tett Olaszországban, hogy láthassa édesanyját.

Letartóztattak egy őrmestert az összpontosítások körüli visszaélések miatt

Bucuresti. A katonai hatóságok előállították és eljárást indítottak Manilla Marin őrmester ellen, aki katonai összpontosításokkal kapcsolatos szabálytalanságokat követett el. A lakásán tartott házkutatás alkalmával nagyobb mennyiségű készpénzt valamint 91 váltót találtak, amelyek egymillió lei, általa kölcsönadott pénzeszegekről szólnak. A hatóságok megállították, hogy nevezettnek Bucurestiben három lakása van.

Olasz sajtóméltatás Antonescu tábornok, államvezetőről

Róma. (Rador.) Az Il Polesine Fascista című lap cikket közöl Isopesco tollából a „Tábornok” címen, amelyben Ion Antonescu tábornok, a román állam vezetőjének életrajzát közli és megjegyzi, hogy a tábornokot Romániában vastábornoknak hívják kiváló erényesége és hazaszeretete miatt.

Torinóból jelentik: A Stampa című lapban Zingarelli a vasárnap Predealban lefolyt legionárius gyászünnepeket foglalkozik. Az események leírása kapcsán a szertartások külsőségeit említi meg. Az áldozatok családtagjai és visszamaradottjai — írja a lap — könnytelen szemekkel hallgatták végig a lélekemelő szertartást, ezt követően azonban kitört belőlük a fájdalom és szülő, gyermek, testvér a keresztekre borulva gyszólta kegyetlenül meggyilkolt vé-

II. szakasz. A különleges tudósító iroda a többi minisztériumon kívül a nagyvezérkarral is együttműködik.

III. szakasz. A tudósító iroda különleges szerv. A szervezet vezetője vezérigazgatói ranggal bír és a szervezet külön rendelet törvény alapján működik.

IV. szakasz. Ennek a szervezetnek személyzete nem tartozik a „Regele Mihai I.” glami tisztviselőkre vonatkozó törvény rendelkezései alá.

Ioan Nicolaid tartalékos ezredes 1940 szeptember 8-iki hatállyal kinevezték a nemzetvédelmi minisztérium vezérigazgatójává és azt a megbízást kapja, hogy a különleges tudósító iroda vezetését lássa el. Ezen minőségében szabadkezelt kap a következőkben: A hivatal megszervezése, az egész személyzet fizetésének megállapítása, a polgári személyzet kinevezése, előterjesztése és megerősítése valamint a szervezet alapjának kezelése. A szervezet kezelésének igazolása a legmagasabb számvevőség hivatalos lapjának 1931 február 12-iki 25-ik számában megjelölt feltételek alapján történik.

reil. Antonescu tábornok államvezető alig tudott meghatottságán uralkodni, és méltóságjeljes lépésekkel haladt végig a sirok között. Mikor az elhunytak neveit említették, a legionáriusok ezrei mint egy-ember feleltek a hívó szóra és a kinyújtott karok a római köszöntés során úgy hatottak, mintha „az öklök erdeje” visszhangozta volna a lélekemelő szertartást.

A Keresztény Román Diákok közgyűlése

Bucuresti. Csütörtök este tartotta a Keresztény Román Diákok Szövetsége közgyűlést, melyen Serban Nicu dr. elnökölt, majd az egyesület vezetőjévé Vjorel Trifát nevezte ki. Az új elnök megnyitó szavaiban megemlékezett az 1922 óta folyó diákmozgalmakról, megállapította, hogy az új legionárius államban revideálni kell az eddigi tevékenységet, itt egy parancs, melyet végre kell hajtani és a parancsadó felelős mindazért, amit elrendel. Politikailag a vezér és erkölcsileg az Isten előtt felelős mindenképpen. Választások nem lesznek a jövőben a diákszövetségben, hanem kineve-

Horia Sima helyettes miniszterelnök legionárius segélyintézményt létesített

Bucuresti. Horia Sima helyettes miniszterelnök, a legionárius mozgalom vezetője a következő felhívást bocsátotta ki: „Legionáriusok!

A Kapitány alapelveinek megfelelően fontos teendő és feladat a kölcsönös segélyezés és ezért a „Legionárius segélyintézmény” amelyet most életre hívok, ama sok tízezernyi román testvérünknek felemelésére szolgál, akiknek el kellett hagyniok háztüzhelyüket. Minden legionárius érzi, milyen jelentős pillanat ez, mikor mindegyikük től kérem ezt a segélyt. Mindnyájunk áldozatkészségével kell az áldozatokra felelni. Ebben az évben minden niábavaló és felesleges költségekétől el kell tekinteni. Ugy a közhivatalban, mint a magánvállalatoknál lévő legionáriusok jövedelméből csak a legszükségesebbet tartsa magának, a többit adja segélyezésre. Mindenki önmaga döntse el mennyit tud és mennyit kell adnia. Tudom, hogy mindnyájan megérzik, hogy egyetlen testvérünk sem maradhat a télen éhesen, fedél és fűtés nélkül. Ennek a segélyintézménynek az egész román nép segélyintézményvé kell válnia.

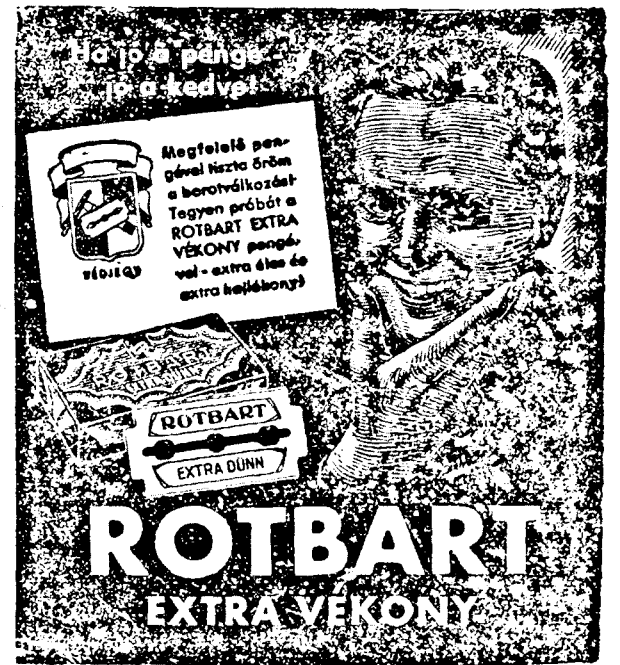
Ezt a parancsszót minden igaz románnak meg kell értenie. Emeljük fel a légio zászlaját és hálás lesz érte egész nemzetünk és néniünk.

Bucuresti. 1940. szeptember 26.

HORIA SIMA.

Bolgár lapvélemény a Romániával való kulturális kapcsolatokról

Szofia. (Rador.) A Zora című bolgár lap „Bolgár—román kulturális kapcsolatok” címmel Vlatislav Alexejev egyetemi tanár cikkét közli, amelyben többek között a következőket

zések, előterjesztések útján. Beszéde végén az új diákmozgalmakról és azok megoldásáról szövegezt az új elnök, kinek javaslatára több hódoló táviratot küldött a közgyűlés.

A Völkischer Beobachter cikke a legionárius mozgalomról

Berlin. A Völkischer Beobachter bucaresti tudósítója, Theij dr. hosszabb cikkben számol be az idegen befolyás alól felszabadult legionárius Romániáról. A legionárius vezetők a föld népének küldöttei. Horia Sima érzi a mezőgazdasági réteg fontosságát. Ami a külpolitikát illeti, igazodnak a kapitány szavához, aki 1937-ben bejelentette, hogy uralomra jutás esetén 48 óra alatt a tengelyhez csatlakozik. A közélet megtisztítása és a társadalom megnevelése az a harc, melyet ha megnyernek, a román nemzet biztos jövőjét is elnyerik.

„A bolgár és román nép politikai és köz-művelődési története a 13-ik és 14-ik században kezdődik. Mi, a már akkor megkezdődött kulturális kapcsolatokat rendkívül hasznosoknak látjuk. Ki tagadhatja, hogy ezek a kapcsolatok mindkét szomszédos nép számára csak hasznosak voltak? Az irodalomban mind két népnél kölcsönhatás tapasztalható, a román nyelvben bolgár hatások észlelhetők, közös keresztény kultúránk van. Romániában békésen éltek meg bolgár telepések, szinte azonos a városi iparunk: mindezek eleven emlékei azoknak a kapcsolatoknak, amelyek az orosz—török háború idején a 18-ik és 19-ik században a két népet egymáshoz fűzték. A szabadság és rabság idejének közös örömei és bánatai szorosan összefűznek bennünket és ezek a kapcsolatok fontos szerepet tölthettek be a délkelet-európai kultúra kifejlődésében. Az a tény, hogy ma egész Bulgáriában nem található egyetlen ember sem, aki ne érezne együtt a román nép nehézségeivel önmagáért beszél. A bolgárok az ifjúságot a román néppel való baráti együttműködés szellemében nevelik. Mi bolgárok sohasem felejtjük el, hogy a románok Dobrogeában elősegítették bolgár iskolák megnyitását és a bolgár kultúra fejlődését. Nem felejtjük el azt sem, hogy a galati-i, brailai és bucaresti-i bolgár kolónia kulturális fejlődése biztosítást nyert.

Bern. (Rador.) A La Revue című lap a „Román tragédia” címen cikket közöl egy svájci állampolgár tollából, aki nemrégiben tért vissza Bucurestiből. A cikkíró ismerteti a közelmúlt hetek eseményeit és arra utal, hogy Románia a béke érdekében hozott áldozatokat, amikor területi engedelményekhez hozzájárult.

FORUM Ma, minden idők legszenczáciosabb kalandorfilmje 27 felvonásban, a Telefon 20-10.

KALOZSZIGET KINCSE

Don Terry, Gwen Gaze, Grant Withers és William Farnum-al

Uj 471 sz. UFA háborus hirdó.

Uj 471 sz. UFA háborus hirdó.

Az előadások a film hosszúságára való tekintettel kivételesen 3, 6 és 15 órakor kezdődnek.

ARADI KOZLONY

Telefon: 14-11. Burgonyeim: KOZLONY

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 18.

Előfizetési áraink:

Éves díj... 840 lei || Negyedéves 210 lei
Féléves... 420 || Egy hónapra 70

Bezárt

a „Pálinka-pályaudvar”

Vichy, szeptember. A szük Elzászi-uton, amely a vichy-i periferia kúrtüftös világát a legényüzőbb európai hoteltérrel köti össze (természetesen csak topografikus és nem társadalmi értelemben), újabb három sötét csukott be. Az utolsónak, a „Pálinka-pályaudvar”-nak a halálát különösen szívére vette az Elzászi-ucca. Ez az Italmérés ugyanis, rubinvörösré pingált talával, kék nádaszalkával és fehér székekkel úgy hatott a külföldi kormos, lötött légkörében, mint egy bolondos mosoly, s a kocsmáros, az öreg Skakunov, aki ama félszázadon át, amíg az alkoholt mérlegelte mindvégig arról álmodott, hogy egyszer csak utnak indulhat; Oroszország felé! Régi volt, még a cári világban — Szerián keresztül — Franciaországba került, Akkoriban még a legkövetőbb sem buslakodott, hanem édesen gögicsét anyja Larián, nem is sejtve, hogy ő a legfiatalabb muszka száműzött.

Most már vén ember Skakunov, talán a nyolcvanadikát is elérte már, de szívében éppen úgy él a szláv haza után való olthatatlan vágy, mint ötven évvel ezelőtt, amikor a „Pálinka-pályaudvar” megnyitotta. Oh, milyen rideg is tud lenni az édes és titokzatos, elvesztett anvaöl... A számkivetettek Benlárinja doynné őszült, az idő ezer ráncot írt arcára, megörbítette gerincét s ismét gögicsét, meg botorkál már, éppen úgy, mint amikor átjépe a francia határt de az anvaöld egyetlen pillanatra sem fogadta keblére.

Illetve, ha már ő nem mehetett Oroszországba, Oroszország jött el hozzá, éppen a „Pálinka-pályaudvar” bukásának napján, A távoli hon Millukovnak, az ex-külgyminiszternek a képében zárandokolt el az Elzászi-uccába. Az öreg, hontalan kezvelmes megállt a még öregbők kocsmáros előtt, két agy muszka az emérett Franciaország miniatűr fővárosában. Némán merengtek egymással szemben, töredezett pillantásuk tanácsfalanul akaszkodott össze balszik fehér bozófia meg-megemegett a felindultságtól és — miután semmi vigasztaló sem jutott szükhöz — végül így szóltak egymáshoz:

— Hát most már mit csinálunk, bátyuskóm? Ezzel az excellenciás ur kifordult a sötétshő, Skakunov pedig visszaiült a Poslednia stantzia mögé. Tudni kell ugyanis, hogy a vén menekült már harmincegyven éve álommezőkön élt: az ónpultot, amelyen a szeszecskét kiszolgáltatta vendégeinek, pályaudvarnak építette át sánpárokka, váltókkal és szemaió-rokka. A sinek egy alagúton át bekanvarodtak a kármentő mögé, amelyen any betűkkel éklett a fellrás, Poslednia stantzia, vagyis végállomás, Skakunov apó, egy expressz-törkölyül — kiáltották a vendégek, köztük sok méla orosz meg kinal kull, a közeli villanyüzem munkásai. A végállomás mögüll válaszfűtő hangzott el, zászlócska lehent meg s az alagútból kigördült egy vagon, rajta a nedűvel telt kupica. Amikor a kiürült poharcskát visszatehették a kocsiha, az Italméro megnyomott egy gombot és a szerelvény visszafutott az indóházba. Néha, a forgalmasabb órákban, huszont-harminc kocsi szaladt ide-oda a pultot Skakunov lázas boldogsággal kezelte a váltókat, piros és fehér zászló buzdón lengtek és gögös sinjelek töltötték be az Elzászi-uccát.

Ennek is vége, ennek a csodálatos vasúti állomnak, amelyben a legöregebb muszka győtrő honvágyát élte át. Gondolatban mindig ott rohogott a sineken, amelyek átszelték Franciaország hánattelt kertjét, elkanyarodtak Németország, meg Lengyelország felé és elérték az orosz határig, ahol az állomás homlokzatán nagy betűkkel hirdették, hogy Poslednia stantzia és már várják az elhagyott rokonok, átélve és könnyes szemmel üdvözölve, Isten hozott, bátyuska.

Mondjuk, vége az állomnak, mert a „Pálinka-pályaudvar” megbukott.

Nem azért, mintha a polgárok lemondottak volna az Itokáról. Hanem azért, mert az itóka lemondott a polgárokról...

— KINEVEZÉS A KULTUSZMINISZTERIUMBAN. Bucureszt. Stanciu Bradjesteanu kultuszminiszteriumi technikai felelősévé nevezték ki.

— RADIÓBESZÉDET MOND A VALLÁS ÉS SZÉPMŰVÉSZTÜGYI MINISZTER. Bucureszt. Trajan Brailleanu közoktatásügyi, vallás és szépművészeti miniszter hétfőn este, szeptember 30-án 8 óra 15 perckor rádióbeszédet mond az iskolaév kezdete alkalmából.

— A KÜLÖGYMINISZTER FOGADÓ ÓRAL. Mihail Sturdza külügyminiszter szombaton és csütörtökön délelőtt 12—13 óráig tart magánkijelölásokat.

— VÉGET ÉRT A NÉMET BIRODALMI KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER OLASZORSZÁGI LATOGATASA. Róma. Rusz német közoktatásügyi miniszter Bottai olasz közoktatásügyi miniszter társaságában ma reggel Rómából Nápolyba utazott, ahol a hatóságok és a párt kiküldöttei fogadták nagy ünnepejességgel. Nápolyban ért véget a német államférfi olaszországi tanulmányútja. Nápolyi bevonulása alkalmával a vasúttállomás előtt téren Rusz minisztert lelkészen ünnepelte a tömeg, de az ünneplésből kijutott a Führernek, a Ducenak, a nemzeti szocialista Németországnak és a fasiszta Olaszországnak egyként.

Okvetlen keresse fel SZMUTNY

divat és keletgyeáruház, Str. Metianu 2-4
10 éves jubileumi vásárát

— KIOSSEIVANOFF VOLT BULGAR KORMANYELNÖK — BERLINI KÖVET. Szófia. Boris király legmagasabb rendeletével George Kiosseivanoff volt miniszterelnököt berlini követévé nevezték ki.

40 millióról 160 millióra emelt alaptőkéjét az AEG

Bern. (Rador.) Az AEG német részvénytársaság részvényeseit rendkívül közgyűlésre hívták össze, hogy határozzanak a jelenlegi 40 millió alaptőkének 160 millióra való emeléséről. A régi részvénytuladók két régi részvényért egy újat kaphatnak a közgyűlés által megállapítandó árfolyamon. Az ellenőrző bizottság jelentése hangsúlyozza, hogy az 1940 szeptember 30-án lezárult üzleti év kielégítő eredménnyel végződött.

— JUGOSZLAV ELŐKELŐSÉGEK A BASA-RABIABÓL ELKÖLTÖZTETETT NÉMETEK TÁBORÁBAN. Belgrad. Czvetkovic jugoszláv miniszterelnök, Czinčár Markovici külügyminiszter és Belics közlekedésügyi miniszter, valamint Belgrad főpolgármestere, több magasrangú tiszt kíséretében meglátogatták azt a táborát, ahol a Basarabiából a Birodalomba visszatérő németeket ideiglenesen elszállásolták.

— SZAKÁCSNÖKET KERES AZ ANGOL TENGERSZET. Stockholmból jelent a DNB: Az angol rádióállomások közölték, hogy az angol tengerészenél a férfiszakácsok helyett nőket kívánnak alkalmazni, hogy a felterített a haditengerészet szolgálatában használhassák. (Rador.)

— CSAK KERESZTÉNY TAGJA LEHET A BUCURESTLI HIVATÁSOS UJSÁGIRÓK SZÖVETSÉGÉNEK. Bucuresztből jelentik: A Hivatásos Ujságírók Szövetségének vezetősége ülést tartott és azon elhatározta a zsidó ujságíróknak a szövetségből való azonnali kizárását.

A szállászetlen

— Ha hiszi, ha nem: ana lett! ...

A svájci nemzeti mozgalom kívánságai

Bernből jelent a Német Távirati Iroda: Svájci szövetségi elnöke kihallgatáson fogadta a nemzeti mozgalom vezetőit a szövetségi tanács óhajára és teljes hozzájárulásával. A kihallgatás után a mozgalom vezetői levelet írtak a miniszterelnökhöz és ebben a következőkben foglalták össze álláspontjukat:

„Hűségünk hazánk iránt teljes. A hatóságokkal való együttműködés feltétele azonban, hogy lojálisan bánjanak velünk. Ezért természetesen gondoljuk kéréseink teljesítését, amelyeket a kihallgatás során az elnököknek átvujtottunk. Ezek a következők: 1. A svájci nemzeti mozgalom, amely új politikai és társadalmi álláspontot képvisel törvényes jogainak a szavatolását kéri. 2. Legalább egy napilap és egy folyóirat megjelenésének az engedélyezése, amely ennek a mozgalomnak a szolgálatában áll. 3. A mozgalom vád alá helyezését, vagy letartóztatott vezetőinek a hivatalos rehabilitálása. 4. A mozgalom erkölcsi és anyagi kárainak a megtérítése, amelyeket a rendőri hatóságok okoztak.” (Rador.)

— VICHYBEN TARGYAL A MAROKKÓI SZULTÁN. Genf. (Rador.) A DNB jelent Vichyből, hogy a marokkói szultán jelenleg ott tartózkodik és tanácskozik a francia külügyminiszterrel.

— A KOLOZSVÁRI EGYETEM JOGI, ORVOSI ÉS IRODALMI TANSZAKÁT SIBIUBA A TUDOMÁNYEGYETEMET TIMISOARA-RA HELYEZTEK Sibiu, Trajan Brailleanu tanár, nemzetnevelésügyi, kultusz és szépművészeti miniszter szombaton, szeptember 28-án Sibuba érkeztek, hogy átvegye a nemzetvédelmi miniszterium által a kolozsvári egyetem részére átengedett helyiségeket. Sibuban működik majd a jogi, orvosi és irodalmi tanszék. A tudományegyetemet Timisoara-ra helyezték.

— ISMÉT KIHALLGATTA A VIZSGALÓBIRO EUGEN TITEANU VOLT PROPAGANDAÜGYI MINISZTER. Bucuresztből jelentik: Az illyvi törvényszék negyedik tanácsának vizsgálóbírója szerdán folytatta a Titeanu Eugen volt propagandaügyi miniszter ügyének kivizsgálását. Titeanu újabb a vizsgálóbíró elé jézik és újabb nyilatkozatot kértek tőle azokra az összegekre vonatkozóan, amelyeket Titeanu vállomása szerint propaganda célokra kölcsönt el, de azok kiadását nem tudta igazolni. A volt propagandaügyi miniszter azt vallotta, hogy ez az összeg bármikor a rendelkezésére állott, ezzel szemben a vizsgálat kimutatta, hogy a propagandaügyi államtitkárság a belügyminiszterium hatáskörébe tartozott és így a legutolsó leiról is e kell számolni.

— VÉGETÉRT A KÜLÖNLEGES KIKÉPZÉSŰ SZOVJETCSAPATOK HADGYAKORLATA. Kiew. A Tass-iroda jelentése szerint végetértek azok a taktikai hadgyakorlatok, melyeket a különleges kiképzésű szárazföldi szovjetcsapatok tartottak. A manővereken Timosenko tábornagy, hadügyi népbiztos is résztvevett.

— A BUZAÉRTÉKESÍTŐ HIVATAL ÚJ IGAZGATÓJA. Teodor Mandra földművelésügyi miniszteriumi igazgatót a központi buzaértékesítő hivatal vezetésével bízták meg.

— Dr. STANOJEV MIKLÓS ügyvéd hazatért és ismét fogadja ügyfeleit. Str. Conststorului 10-A.

— GALLAND REPULŐRNAGY KITONTE-TÉSE. Berlin. Hitler vezér és kancellár, mint a hadsereg legfőbb ura, az új kancellári palotában ünnepélyes külsőségek között nyujtotta át a Vas-kereszt lovagi fokozatához a főtgyfalevél-jelvényt Galland repulőrnagynak, 40-ik legi győzelmé alkalmából.

— LÉGVÉDELMI GYAKORLATOK BELGRÁDBAN. Belgrad. (Rador.) A NTI jelent: Szerdán nagy légvédelmi gyakorlatot rendeztek Belgradban s azokat a következő éjjeleken folytatják.

— OKTÓBER 31-IG LEHET MEGVAMOL-TATNI A LENGYELORSZÁGBÓL BEHOZOTT GÉPKOCSIKAT. A pénzügyminiszterium közli, hogy még egy hónappal meghosszabbították a Lengyelországból behozott autók — akár eladták azokat tulajdonosaik, akár megtartották — elvámolást határidejét. Az új és végleges határidő tehát 1940. október 31.

— A NÉPSORSJÁTÉK SZEPTEMBER 25. HUZASANAK EREDMÉNYE a következő: 20.000 lejt nyert a 35.173 számú sorsjegy, 5000 lejt nyertek a 0224 számmal végződő sorsjegyek, 500 lejt nyertek a 137 és 940 számmal végződő sorsjegyek, míg a 61, 84 és 93 számmal végződő sorsjegyek 100 lejt nyertek. A 100 ezer lejes prémium a napokban kerül kisorsolásra. A számlakért nem vállalunk felelősséget.

Galatiba érkezett a Basarabiából visszatelepülő németek első csoportja

Galatiból jelentik: A Basarabia-ból visszatelepülő németek első csoportja szerdán éjszaka megérkezett a galatiai kikötőbe. A visszatelepülő németeket a Prut-folyó hídjánál Lorenz tábornok, a Führer képviselője fogadta. Lorenz tábornok repülőgéppel érkezett Galatiba. Rajta kívül megjelentek még a hatóságok vezetői is.

— **HITLER VEZÉR ÉS KANCELLAR JÓKIVÁNSÁGAI A 70 ÉVES DAN KIRÁLYHOZ.** Berlin. Hitler vezér és kancellár a dán király 70 éves születésnapja alkalmából táviratilag szerencselívánataival kereste fel az uralkodót.

— **A NEMETISÉG VEZETŐI ROŢEA ILIE DR. ARADMEGYEI PREFEKTUSNÁL.** Német lapjelentések arról a bemutatkozó látogatásról számolnak be, amelyet a németiség két vezető férfa, Peter Anton és Anton Karl körzetvezető Rotea Ilie prefektusnál tettek. Ez alkalommal a két német vezetőtől különböző közigazgatási technikai kérdésben valamint a falusi bíróságoknál németekkel történő betöltése ügyében tett előterjesztést.

— **A NEMZETI SZÖVETKEZETI INTÉZET KORMANYBIZTOSA.** Bucurestiből jelentik: Vlad Georgescu mezőgazdasági vezérfelügyelőt a nemzeti szövetség vezetői kormánybiztosává nevezték ki.

— **GYASZISTENTISZTELET ALEXANDRU CANTACUZINO LÉGIÓNARIUS LELKIÜDVÉERT.** Bucuresti. Tegnap reggel 10 órakor a Sf. Apostoli székesegyházban gyászistentiszteletet tartottak a Ramnicul Saraitban meggyilkolt Alexandru Cantacuzino légiónárius lelkiüdvéért. A gyászisteniszteleten jelen volt az elhunyt anyja, Alexandra G. Cantacuzino, az Ortodox Négyelet elnöknője, valamint számos barát és bajtárs.

— **A SAJTÓ ÉS PROPAGANDAÜGYI ALLAMTITKARNÁL SZÜNTELENEK A KIHALLGATÁSOK.** Bucuresti. Alexandru Constant sajtó- és propagandaügyi államtitkár kihallgatásai egyelőre szünetelnek.

— **Uj fizetési megállapodás Görögország és a Németország által elfoglalt területek között.** Augusztus 26. és szept. 13-ika között folyt le a két kormány közötti bizottságának ötödik ülészaka. A tárgyalásoknak az 1940-41. évi árucseréi forgalmi illetékek és különösképpen a Görögország és a Németország által elfoglalt területek közötti fizetési módokat rendszeresítése és azoknak a német-görög clearing-egyezménybe való bekapcsolása volt a tárgya.

— **TIMISOARARA HELYEZTEK A SF. TEREZIA GAZDASÁGI ISKOLÁT.** Bucuresti. A Cujon működött Sf. Terezia gazdasági iskola növendékei Timisoaran folytatják ebben az intézetben tanulmányaikat.

— **UJABB LEHETŐSÉG AZ ÉRETTSEGIN MÉR HÁROMSZOR VISSZAUTASÍTOTTAK SZAMARA.** Bucuresti. A közoktatásügyi minisztérium közli, hogy mindazok, akiket háromszor utasítottak már vissza, az érettségi vizsgálaton még egy alkalommal jelentkezhetnek az októberi folyamán megtartandó vizsgálatokon.

— **10.000 LEIEL EMELIK VASUTI KOCSINKÉNT A BUZA ÁRÁT?** A földművelésügyi minisztériumban értekezlet volt, amelyen a buza új árának megállapításával foglalkoztak. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a buza árát vasúti kocsinként 10.000 leiel emelik.

— **EGHY. GHYSSA** ezidén csak a hírlapok útján értesíti növendékeit, hogy a tanítást október 1-én megkezdi. Kisgyermek játéktorna, felnőtt-gimnasztika, akrobajika, stepp- és művészeti tánc. Bul. Regina Maria 24. Telefon 12-28.

— **A SIBIU-I TERÉZ-ÁRVAHÁZ (TERÉZIANUM) IGAZGATÓSA** ezúttal is felhívja az albaiuljai egyházmegye területén maradt katolikus magyar hívek, a papság, nevelők és minden árva sorsát szívében viselő ember figyelmét arra, hogy minden ellenkező híreszteléssel ellentétben a Teréz-árvaház a régi keretek között folytatja tovább eddigi működését. Tekintettel arra, hogy az elköltszések következtében néhány hely megürösedett, bárholon, tehát nem egyházmegyei gyermekek is (Banat-ból is). 6 és 12 év közötti fiúvákat az intézetbe október 10-ig felvesz a püspökség. Ha fiúárva nem volna, az esetleges leányvákat is kérjük az illetékesek részéről számba venni, egyelőre nyilván tartani és neveiket adataikkal együtt a Teréz-árvaház igazgatóságához beküldeni. A felvételért lehetőleg október 1-ig kell folyamodni, de indokolt esetben a későbbi folyamodványok is figyelembe vehetők. Az intézetben jól működő és felszerelt Inas-Ottón is van, alová főmagaviseletű magyar gyermekeket felvesz és elhelyez az intézet igazgatóságára. Az intézetben elhelyezést nyerhetnek középiskolai tanulók is, akik jutányos havidíj ellenében kitűnő nevelést és a legjobb ellátást kapnak. Cím: Orfőlnatul Terézianum, Sibiu.

— **KIHALLGATÁSI ÓRAK A LÉGÜGYI- ÉS TENGERSZETÜGYI MINISZTERIUMBAN.** Bucuresti. A légügyi és tengerészetiügyi minisztériumban kedd és pénteki napokon déli 12-13 óra között tartanak kihallgatásokat.

— **A LÉGIÓ SEMMIRE SEM GYÜJT.** Timisoaran bizonyos egyének magánszemélyeket keresnek fel és légióáriusoknak adva ki magukat, állítólagos repülő-alap javára gyűjtenek. A légió timisoarai parancsnoksága ezzel kapcsolatban leszögezi, hogy a légió semmifele gyűjtést sem engedélyezett.

— **NEMET CSAPATOK EGY FINN KIKÖTŐBEN.** Helsinki. (Radiopress.) Vaasa finn kikötőbe német csapatok érkeztek. A finn kormány által kiadott tájékoztató közlemény szerint, a német csapatok csak átutazóban vannak, Norvégia felé.

— **OLASZORSZÁG OKTÓBER 5-ÉN ÁTTER A TÉLI IDŐSZÁMÍTÁSRA.** Róma. Október 5-én éjféli 24 órakor egész Olaszországban átternek az eddigi nyári időszámításról a téli időszámításra.

— **TORPEDÓTALALAT ELSÜLVESZTETT EGY ANGOL SZALLITÓHAJÓT.** Newyorkból jelentik a DNB: A mackay rádióállomás közölte, hogy a Sulavja nevű angol szállító hajó, amelynek tonnatartalma 5802 volt, Észak-Írországtól 475 méterföldnyire torpedótalálat következtében elsüllyedt.

A román és német nemzetiségiek is képviselőket kapnak a magyar törvényhozásban

A „Curentul” című lap jelenté Budapestről: Szerdán minisztertanács volt Budapesten, amely foglalkozott Transilvania visszacsatolt részének ügyével. Ezen a minisztertanácson foglalkoztak azzal a kérdéssel is, hogy képviselő-névsort készítsenek ardeali képviselők közül, akik hivatottak Transilvania érdekeit képviselni a magyar kormányban. A német és román kisebbségnek is lesznek képviselői a magyar parlamentben.

— **DR. UNGAR IMRE** autorizált zeneanár hegedű- és német órákat ad. Bul. Regina Maria 24. Telefon 12-28.

— **A MEGBOKROSODOTT LOVAK RAGADTAK EL A VINGAI HALÁL-SZEKERET.** Beszámolt az Aradi Közlöny arról a kettős halállal végződött szerencsétlenségről, amely Vinga közelében történt. A vizsgálat folyamán csütörtökön megállapítást nyert, hogy miképpen ment végbe a tragédia és megállapították az áldozatok kilétét is. A szekeret Sebu Stefan timisortorontalmegyei Secusigiu községben gazdálkodó hajlotta. Rajta kívül még felesége, leánya, férjezett Ionescu Ana, valamint Blaj Ana ugyancsak secusigiu asszony ült a kétlovas kocsin, amelyen előbb Vingara utaztak, majd Aradra akartak jönni amikor Sebuék a vingai vasúti átjáróhoz értek, a Timisoara felől jövő vonat érkezését jelezték. Ezért a kétlovas szekér a vasúti átjárónál várt a vonat elhaladására. A szerelvény dübörgésétől a lovak megijedtek és magukkal ragadták a szekeret, amelyet a sín páron keresztül vontak. A vonatot a sín páron érte a kocsit és azt darabokra törtte, miközben a rajta ülők nagy jvben a föltés mellett örökbe zuhantak. Sebu Stefan és leánya koponyatörést szenvedtek — s mint megirtuk —, a gazdálkodó még a vonaton, a leánya pedig a kórházba szállítása után halt meg. A kórházban jelenleg ápolás alatt álló sebesültek egyike, Sebu Stefanne, az áldozat felesége, a másik sebesült pedig Blaj Ana, akik töréseket és belső sérüléseket szenvedtek.

Száznegyvenezer leit zsarolt ki — letartóztatták

Bucurestiből jelentik: Szerdán letartóztatták Petre Gheorghiu állambiztonsági biztost, aki 1939. szeptemberében azzal az ürüggyel, hogy Anghel Faur Ilfov megyei Funfulea községbeli kereskedő vasgárdista, letartóztatta a kereskedőt. Később 100 ezer leit vett fel Faurtól, mire azonnal szabadon bocsátotta. Calinescu Armand meggyilkolása után újból megjelent Faur lakásán és a volt miniszterelnök meggyilkolásában bűnrészességgel vádolta meg és letartóztatással fenyegetőzött. Ilyen módon sikerült újból 40 ezer leit kizsarnolnia a kereskedőtől. A rendőrbiztos ellen letartóztatási parancsot bocsátottak ki.

Egyébként az utóbbi időben egyre több feljelentés érkezik a lakosság részéről, akiket rendőrbiztosok, rendőrségi ügynökök, vagy csendőrök zsaroltak ki ilyen módon és az összeg fejében elálltak a letartóztatásuktól.

Arzénes tömeggyilkossági bűnügy Szombathelyen

Budapestről jelentik: A szombathelyi csendőrség vizsgálatot indított Bus Mária ellen, aki a vád szerint arzénrel megmérgezte szüleit és rajtuk kívül husz év leforgása alatt még 22 személyt ölt meg, akik mind hozzátartozói voltak. A gyilkossági sorozatot egy orvos leplezte le.

— **ELŐZETES BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG A FALUSI ZSIDÓ INGATLANOK ELADÁSÁVAL KAPCSOLATBAN.** Bucuresti. A földművelésügyi minisztérium hivatalosan közli, hogy a megfelelő törvényszakasz értelmében a falusi zsidó birókok eladása illetve megvétele csak előzetes bejelentés alapján történhetik, amennyiben az állam elővételi jogát nem ohajtja érvényesíteni.

— **A DRAGASÁGRA VALÓ TEKINTETTEL NYUGDIJUK EMELÉSÉT KÉRIK A BANATI NYUGDIJASOK.** Timisoara. A Banai Általános Nyugdíjgyűlés részéről akció indult a nyugdíjak emelése érdekében. A nyugdíjasok részéről rámutatnak arra, hogy az árak rendkívül arányos emelkedése a nyugdíjasokat igen súlyos helyzetbe hozta, úgy, hogy ma már nyugdíjaikból nem tudnak megélni. A banati nyugdíjasok kérésükkel az Országos Nyugdíjgyűlést akciójához csatlakoztak és remélik, hogy kívánságuk meghallgatásra talál.

— **HALALOS KÖZLEKEDÉSI BALESET BUCURESTIBEN.** Bucuresti. Tegnap délután súlyos kimeneteli közlekedési baleset történt Bucurestiben. A 44-es vonalon közlekedő 20279-es STB jelzésű közúti társasgépkocsi a Grivitei utca összeütközött egy motorkerékpárral, amelyen két utas ült. A motorbicikli vezetője, Popescu C. kórházba szállítás után behalt sérüléseibe, míg kísérője könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **ZSAROLÓT TETT ARTALMATLANNA A BUCURESTI RENDŐRSÉG.** Bucuresti. Tegnap őrizetbe vették az ügyészség rendelkezésére Vasile Niculescu Musat újságíró, akit — a vád szerint — zsaroláson tettenétek. Niculescu tegnap megjelent egy telefonbeszélgetés után Schwartz Henrik lakásán és 100 ezer leit kapott, hogy bizonyos értesüléseket elhallgasson. Schwartz lakásán előzőleg elrejtőzött egy rendőrszervis és a légióárius rendőrség egy tagja is, akik végighallgatták a zsaroló és áldozata között lefolyt beszélgetést és rögtön el is fogták Niculescut.

— **ÖNGYILKOS VOLT BASARABIAI KÉPVISELŐ.** Bucuresti. Tegnap reggel hat óra tájban a Liric szálloda előtt holan találják Teodor Creangă volt basarabiai képviselőt, nagybirtokost. A volt képviselő afeletti elkeseredésében követte el tettét, hogy Basarabia kiürítése alkalmából nem tudta elhozni feleségét s ezért kiugrott a szálloda második emeletének ablakából.

— **TUZ SANTANA KÖZSÉGEBEN.** Az Aradmegyében lévő Santana községben lakó Buksler Márton házban tűz keletkezett. A tűz átterjedt a vele szomszédos Bieicziffer Ferenc tulajdonát képező házra is. A lángok mindkét házban kisebb pusztítást okoztak.

— **A mai történelmi idők krónikása Tolnai Világlapja,** amely érdekesen illusztrált beszámolókat hoz az olaszok afrikai és a németek Anglia elleni hadjáratairól is. Ezeket kívül számos novella, regényes életrajz és népszerű tudományos cikk teljesíti ki Tolnai Világlapja új számát is.

— **Pest színházi újdonságairól** írásban és képen részletesen számol a Délibáb színházi hetilap legújabb száma. Színházi riportok, kritikák, kulisszák mögötti pletykák, magyar írók kitűnő elbeszélései, humor, rejtélyek, divat, nagyszerű filmrövidfilmeket képes heti rádióműsor és rengeteg szebbnél-szebb képes pártatlanul népszerűvé a legszebb és legteljesebb képes színházi hetilapot.

— **Hernyófalpas génszörnyeteg.** 1916 nyarán a nagy világgégés keltős közepén lassú mozgású, nehékes acélszörnyetek bukkantak elő a falvakból a német-angol hadállások között. A tank harca megpremierelt ezen a nyári napon s bemutatkozás az első meglepetés pillanatai után, fiaskóval végződött. Csupán egy esztendő kellett azonban ahhoz, hogy ezt az új harciszekert főkeltetésűk. A hernyófalpas génszörnyeteg ezernyi bonyolult és kelmetszerű felszereléséről és berendezéséről írt szakszerű, de érdekességekben is bővelkedő cikkeket Tiszav Andor gróf Bethlen Margit népszerű, képes szírirodalmi lapjának, az Ünnepek most megjelent VI. számában. Az albumalaku Ünnepek ezúttal is gondos törházi nyújtja a nívós és szórakoztató olvasnivalóknak a s remek képeknek.

— **INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:**
WEISZ gyógyszerár, Piata Avram Iancu 12
JANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand
Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărăsesti 1.

790 millió leit fizettek ki eddig a bucuresti-i királyi palota előtti tér és a palota-kert nagyobbítására eszközölt telek-kisajátításokért

Részletes kimutatás a már kiízelett és a még kiízeletendő tételekről

Bucurestiből jelentik: Bucurestii lapjelentések foglalkoznak a királyi palotával kapcsolatos rendezési munkálatok költségével Az „Universul” cikket közöl, amelynek írója megállapítja, hogy a királyi palota előtti teret nagyobbíthatják, több magántelket és ingatlanot kellett kisajátítani, amelyeket azután lebontottak.

Ezekért az ingatlanokért az alábbi tulajdonosoknak a következő összegeket fizették ki:

Banca Nationala (Corso, Calea Victoriei 90.) 46.954.500 lei.

Banca Nationala (Yockey klub, Victoriei 88.) 62.218.000 lei.

Vivescu tábornok (Francin 4.) 6.200.000 lei.

Odette Tortilia (Francin 6.) 5.077.326 lei.

Dr. I. Stanculescu, (Francin 8.) 8.298.466 lei.

Ilescu Branceni, (C. A. Rosetti 1.) 33.793.600 lei.

Fonciera társaság, (Victoriei 86.) 43.835.466 lei.

Hotel Metropol, (Victoriei 84.) 47.800.822 lei.

D. Bragadiru, (Victoriei 82.) 18.024.390 lei.

D. Scortea, (Victoriei 78.) 22.525.380 lei.

Dr. Moscu, (Victoriei 80.) 5.045.053 lei.

Djaburov, (Victoriei 76.) 19.542.347 lei.

Jean Feder, (Victoriei 74.) 7.500.000 lei.

Al. Rouseau, (R. Poincaré 36-38.) 47.890.000 lei.

A kisajátított ingatlanok teljes kifizetett értéke 380.605.250 lei. Eddig csak egyetlen egy ingatlan ellenértékét nem fizették ki és ez Fringhian, Victoriei 72. szám alatti ingatlana, 8.640.810 lei értékben.

A királyi palota terének magnyobbítására még 14 ingatlan kisajátítását irányozták elő a Rosetti-, Francin-, Gulescu-, Buteanu- és Wilsson-uccákban és az I. Carol alapítványt, amelyért — a városháza ideiglenes becslése alapján 442 millió 550.000 leit kell kifizetni.

A királyi kert magnyobbítása miatt is több kisajátítást kellett elvégezni a Campineanu- és Victoriei-uccákban, amely ingatlanokért a következő összegeket kapták az alábbiak:

Eforia Cretulescu, (Victoriei 56.) 31.183.940 lei.

E. Enescu örökösei, (Sf. Ionica és Campineanu sarkán) 3.227.700 lei.

Sf. Ionica templom egyházi gondnoksága 28.807.170 lei.

Ileana főhercegnő, (Campineanu 20-24.) 10.814.286 lei.

Ófelsége, (Campineanu 24-26-28-30.) 67.755.680 lei.

Ileana főhercegnő, (Campineanu 34.) 5 millió 935.020 lei.

Elena Mecri-Eftimiu, (Campineanu 36-38.) 4.746.150 lei.

Piatra-Neamtii Banca Nationala, (Campineanu 40.) 5.735.015 lei.

Ófelsége (Luterana 4.) 12.507.930 lei.

Imobiliara társaság (Luterana 6.) 35.000.000 lei.

Református templom, (Luterana 10.) 14 millió 803.450 lei.

Ófelsége, (Pictor Grigorescu 20.) 12 millió 841.090 lei.

Iuca Niculescu (Pictor Grigorescu 22.) 6.680.371 lei.

Ófelsége, (Pictor Grigorescu 24-26.) 7 millió 775.670 lei.

Nicolae herceg, (Stribey Voda 29.) 716.130 lei.

N. Atahain örökösei, (Victoriei 49.) 24 millió 491.990 lei.

I. Wappner, (Victoriei 49-a.) 11.782.600 lei.

Román Kereskedelmi Bank, (Victoriei 49.) 12.275.105 lei.

Ohica Comanesti, (Victoriei 51.) 29.587.641 lei.

Const. Ganciu, (Victoriei 53.) 10.447.017 lei.

Petre Ganciu, (Victoriei 55.) 9.768.849 lei.

Splendid Park (Stribey Voda 4.) 56.278.324 lei.

Maximilian Tomoia, (Pictor Grigorescu 11.) 7.318.430 lei.

Elena Obrescu, Luterana 8. sz. alatti ingatlanát még nem fizették ki. Értéke 6.803.808 lei.

A királyi kert kiszélesítéséért kisajátított bir-

tokért tehát eddig 409 millió 706.108 leit fizettek ki, de még nem fejezték be a kisajátításokat. Tervbevétek még további tíz birtok kisajátítását, amelyeknek értéke ideiglenes becslés alapján 116 millió 458.795 lei. Ezen összegekhez még hozzá kell számítani a kisajátítás miatt hirtelen kilakoltatott lakók és bérlőknek fizetett kártérítést is.

KOZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Csökkent az élőállat-kivitel, emelkedett a húsexport

A most közzétett kimutatás szerint Románia élőállat kivitele ez év első 8 hónapjában a következőképpen alakult: Exportáltak 14.816 szarvasmarhát (1938-ban 23.684, 1939-ben 36.253), 78.941 sertést (1938-ban 105.167, 1939-ben 121.690), 5300 juhot és bárányt (1938-ban 24.618, 1939-ben 68.190), 6.189.329 kg. sertés, szarvasmarha- és juhost (1938-ban 381.414 kg., 1939-ben 3.491.958 kg., 581.486

kg. zsirt (1938-ban 969.661 kg., 1939-ben 935.160 kg.), 780.689 kg. bakt (1938-ban 393.494 kg., 1939-ben 391.699 kg.), 1925 lovat (1938-ban 630, 1939-ben 1299.)

A fentiekből kitűnik, hogy az élőállat-kivitel jelentősen csökkent, ugyanakkor azonban a húskivitel csaknem megduplázódott. — Ugyancsak jelentősen emelkedett a lóki-

A vissz-árak esetében is le kell róni a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket

Az ipari és kereskedelmi vállalatokat élénken foglalkoztatja a vissz-árak vagy kicserélt áruk esetében levő 2 százalékos nemzetvédelmi illeték kérdése. A pénzügyminisztérium a kérdéssel még ez év június 12-én kelt 97.316. számú határozatában foglalkozott. Ez a határozat arra az álláspontra helyezkedik, hogy egyes vállalatok olyképpen akariák kijátszani a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték alkalmazásával kapcsolatos rendelkezéseket, hogy bizonyos árukat vissz-áraknak tüntetnek fel, vagy pedig olyan áruknak, amelyeket kicserélés végett küldtek vissza hozzájuk. Erre való tekintettel a minisztérium elrendelte, hogy az ilyen indokokat ne vegyék figyelembe, hanem úgy a csereárak mint a vissz-árak esetében követelik meg a 2 százalékos illeték levését.

Kivételt csak a bizományi áruk képeznek és olyan esetekben, amikor bizonyos bizományi árukat vissz-áraknak a megbízónak, aki ezek helyett ugyanannak a bizományi szerződésnek keretében más árukat küld bizományba, megengedhető a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték kompenzálása, ilyen kompenzálást azonban csak a pénzügyminisztérium engedélyezhet és pedig esetről-esetre történő felülvizsgálás alapján.

Az „Argus” legutóbbi számában foglalkozik ezzel a kérdéssel és megállapítja, hogy az említett korrendelet alkalmazásával kapcsolatban bizonyos tulzások is történtek. A lap értesülése szerint ugyanis egyes ellenőrző szervek azt is követelik, hogy a vissz-árak megnevezési jegyzékén is alkalmazzák a két százalékos nemzetvédelmi bélyeg, holott ennek nincs törvényes alapja. A törvényes eljárás a következő:

Abban az esetben például, ha 15 ezer lei értékű leszállított áruból a vevő 5 ezer lei értékű árut vissz-árak azzal az indokolással, hogy az nem felel meg számára és a vissz-árak áru helyett más áru küldenek a vevőnek, az újonnan küldött áruk után szintén le kell róni a 2 százalékos illetéket.

Abban az esetben viszont, ha a vevő nem kéri a vissz-árak áruk helyett más árut és vissz-árak a pénzt vagy pedig azt akarija, hogy a szóban lévő összeget javára írják azt a levelet, amellyel a megnevezést, vagyis jóváírást igazolják — az „Argus” véleménye szerint — nem kell 2 százalékos bélyeggel ellátni, tekintettel arra, hogy ebben az esetben nem történik újabb áruházas az áru tulajdonában.

A kérdés végső tisztázása végett és kihágási jegyzőkönyvek felvételének elkerülése céljából kívánatos lenne, ha a pénzügyminisztérium a kérdéssel kapcsolatban felvilágosító rendelkezést adna ki.

— A felemelt szeszadót a konyak-készletek után is fizetni kell. A szeszmonopol vezérigazgatósága még 1940 augusztus 13-iki hatállyal felemelte a monopozált szesztermékek árát, a nem monopolizált termékekén pedig a szeszadót emelte fel. Emiatt augusztus 13-án leírták kellett felvenni a megdrágult italok készletéről, amely után le kell róni a régi és új árak, illetve a régi és új illetékek közötti különbözetet. Ezzel kapcsolatban a szeszmonopol vezérigazgatósága most 42.381—1940. szám alatt leírtatott intézést a pénzügyigazgatósághoz, amelyben közli, hogy megállapítása szerint a konyakkészletekről nem vettek fel leírtat és nem állapították meg az illetékkülönbözetet. Erre való tekintettel a szeszmonopol vezérigazgatósága utasítja az illetékes pénzügyi szerveket, hogy utólag pótolják a mulasztást. A leírtat értelmében csak a nagykereskedőknek és a kiskereskedőknek levő készleteket kell megállapítani, míg a borpároló üzemek készletei után az illeték az áru forgalombahozatalakor kerül kifizetésre. A nagykereskedők és kiskereskedők az illetékkülönbözetet tíz napon belül kötelesek a pénzügyigazgatósághoz befizetni, a nyugtákat pedig el kell juttatni a szeszmonopolhoz.

— Miniszteri rendelet az iparengedélyek érvényéről. A munkaügyi minisztériumhoz több munkakamara kérdést intézett, hogy vajon az iparengedély, amelyet valamely munkakamara kiállít, érvényes-e akkor is, ha ennek tulajdonosa műhelyét ugyanabban a városban, illetve községben de más helyiségbe költözteti, vagy pedig ha ugyanabban a megyében más községbe költözik és érvényes-e ez az iparengedély akkor is, ha más megyében levő községbe költözik műhelyével? A kérdéssel kapcsolatban a munkaügyi minisztérium jogügyi igazgatóságának véleménye alapján a munkaügyi minisztérium 3695—1940. szám alatt a következő határozatot iuttatta el a munkaügyi felügyelőségekhez és a munkakamarákhoz: Az iparengedély, amelyet valamely munkakamara kiállított, annak a munkakamara körzetében más községbe, vagy más helyiségbe költözik át köteles az egészségügyi szolgálattól új egészségügyi működési engedélyt kiállítani, ugyanakkor pedig jelentkeznie kell a munkakamara kirendeltségénél azzal a céllal, hogy az iparengedélyre rávezessék az új műhely pontos címét. Az iparengedély tehát csak annak a munkakamara körzetén belül érvényes, amely azt eredetileg kiállította és abban az esetben, ha az iparos más munkakamara körzetébe költözik, köteles új iparengedélyt váltani.

Belgrádba látogatott a magyar földművelésügyi miniszter

Budapestről jelentik: Teleki Mihály gróf magyar földművelésügyi miniszter két napos tartózkodásra Belgrádba utazott.

Ujabb visszaélések a pénzügyminisztérium jogügyi szolgálatánál

Ismeretes, hogy a pénzügyminisztérium jogügyi szolgálatánál elkövetett visszaélések ügye, amelyeknek elkövetőit, Niculescu Iosif tisztviselőt és Gatei Virgil ügyvédet letartóztatták, a tízes számú vizsgálóbíróság kezelésében van. A pénzügyminisztérium újabb feljelentéssel fordult a vizsgálóbíróhoz, amennyiben utólag a könyvek átvizsgálása alkalmával újabb 250.000 leig terjedő visszaélést fedeztek fel Niculescu Iosif tisztviselő terhére, aki kihallgatása után beismerte, hogy a visszaéléseket ő követte el.

Egymillió tizenkétezer leit loptak el egy mozgóposta-kocsiból

Az ügy vádlottait, akik postai alkalmazottak voltak, letartóztatták

Blaj. A blaji állomáson lévő vasuti posta-kocsit kirabolták. A vakmerő rablás körülményei a következők:

A Diciosánmarin—blaji vonalon közlekedő postavagon a rendes szállítványokon kívül két ládikát is szállított, amelyekben 1.012.000 lei volt. Blaj állomásra érkeve, a postakocsi kísérője, Kertes, rendben átadta a vagonot a következő szolgálatosnak, I. Stan-nak, aki átvette a vagonot, megvizsgálta, lezárta és azután letávozott.

Amikor visszatért, a lakatokat feltörve találta és a több mint egymilliót tartalmazó két ládika hiányzott a kocsiból. A lopást azonnal jelentette a hatóságoknak.

A nyomozás során kiderült, hogy Nicolae Lascău blaji postai alkalmazott már hetekkel ezelőtt közölte egy bizalmasával — I. Voicu rendőrrel, — hogy

Kertes nevű barátjával együtt tervet szőttek egy rablás elkövetésére, főleg miután a zavaros helyzet is közrejátszott volna tervük megkönnyítésére.

A rendőr is „betársult” a tervbe, de csak azért — amint azt utóbb vallotta — hogy elfoghassa a rablókat.

A rablás napján Voicu eltávozott Blajról és amikor visszajött értesült a dologról, megkereste Lascăut és megkérdezte tőle, hogy hálándó-e neki 30—40 ezer lei, ami hogy ne szólnon senkinek az esetről, Lascău azt válaszolta, hogy

akár százezret is ad, csak el ne árulja őket.

Voicu azonban mégis elment Valer Pophoz, a blaji PTT hivatal vezetőjéhez és mindenről értesítette azt. A főnöknek az volt a véleménye,

hogy a pénznek még Blajon kell lennie, mert Lascău a rablás előjeleit szolgálatban volt. Kutatni kezdtek és a pince lépcsője alatt meg is találták a pénzt egy zsákban. A zsákot elzárták a postai páncélszekrényben anélkül, hogy Lascăunak egy szót is szóltak volna.

A rendőrség és a helybeli PTT alkalmazottakkal együtt a legionárius rendőrség is résztvett a kinyomozásban.

Lascău maga is a többiek között volt és megjárta a buzgó legionáriust, noha bizalmasainak nagy lelkesedéssel beszélt a Szovjetről és nagy kommunista propagandát fejtett ki.

Igy aztán szeptember 21-én I. Miron tártnár, a légió helybeli vezetője letartóztatta Lascăut, aki a legesekélyebb ellenállást sem tanúsított, még csak nem is tagadott, hanem a következőket vallotta be:

„A tett elkövetésének estején 9 és 10 óra között, amikor szolgálatban voltam, kimentem az állomásra, miután megkaptam Kertestől az értesítést a vagon tartalmáról.

Egy feszítővassal, amelyet magammal vittem, feltörtem a kocsi lakatait és a két, 1.012.000 leit tartalmazó ládikát beletettem egy postaszákba és eltávoztam.

Amikor elhagyatott helyre értem, az egymilliót beletettem a zsákba, míg

a tizenkétezer leit, amely 250 leies pénzdarabokban volt, kabátzsebembe raktam, de a zsebem lyukas volt s az egész pénzt elvesztettem az uton.

Az üres ládikát a sáncaba dobtam.”

A fentebb megemlített összes vádlottakat őrizetbe vették és a vizsgálat tovább folyik esetleges más tettestársak kinyomozására.

Dombora is teniszbajnokságot nyert Bucurestiben

Bucuresti. Tegnap fejeződtek be az országos tenisz-bajnokságok Bucurestiben és az aradi Dombora megnyerte a másodosztályú női egyesbajnokságot, úgy hogy az aradi teniszszerek két bajnokságot nyertek. A bajnokok névsora egyébként a következő:

Férfi egyes I. oszt.: Tanasescu.
Női egyes I. oszt.: Bereczky Magda.
Férfi páros I. oszt.: Tanasescu—Schmidt.
Vegyes páros I. oszt.: Wertheim—Caralujis.
Férfi egyes II. oszt.: Racovita.
Női egyes II. oszt.: Dombora.
Férfi páros II. oszt.: Craznic dr.—Farkas.
Vegyes páros II. oszt.: Han—Sturdza.
Ifj. fiúk: Gransam.
Ifj. leányok: Pachel.
Ifj. páros II. oszt.: Caracioni—Papp.

RAPID, Carmen, Olimpia, Sportul Studentesc, Unirea Tricolor, Ripensia és az FC Craiova: ime ez a hét egyesület akarja jeszerződteni Coracut, a Román válogatott oluji származású csatárjátékosát.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZEPTEMBER 27. PÉNTEK.

Bucuresti, Radio România, A rövid hullámon. 6.45 Hírek, Radio România és Radio Bucuresti. 13.00: Közművelődési beszámoló. 13.15: Hangverseny. 14.00: Hírek. 14.20: Énekhangverseny. 14.45: Hírek. 20.00: Hírek. 20.15: Tamhăuser, Wagner-opera, az első felvonás szünetében (21.30—21.45): Hírek a második felvonás szünetében (22.21—22.50): Hírek, sport. 23.30: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven.

Budapest. 8.00: Hírek. 11.00: Hírek. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.00: Szórakoztató hanglemek. 15.30: Hírek. 17.10: Csevegés. 17.45: Hírek. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Énekkar. 18.40: Csevegés. 19.05: Hegedűhangverseny. 19.30: Sport. 19.40 Lemezek. 20.10: Hírek magyar és román nyelven. 21.15: Versek. 22.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 22.25: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

SZEPTEMBER 28. SZOMBAT.

Bucuresti, Radio România, A rövid hullámon. 6.45. Hírek, Radio România és Radio Bucuresti. 13.00: Közművelődési beszámoló. 13.15: Zenekari hangverseny. 14.00: Hírek. 14.20: Hanglemek. 14.45: Hírek. 20.00: Hírek. 20.15: A hamburgi opera zenekari hangversenye hanglemekről. 21.00: Hírek. 21.15: Zenekari hangverseny. 22.00: Hírek, sport. 22.20: Hírek német és olasz nyelven. 22.30: A hangverseny folytatása. 22.45: Kőnyű zene hanglemekről. 23.30: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest. 8.00: Hírek. 11.00: Hírek. 13.10: Pódszenekar. 13.40: Hírek. 14.30: Zene. 15.30: Hírek. 17.10: Gyermekfőlőra. 17.45: Hírek. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 19.30: Rádiózenekar. 20.10: Rádiószünetek. 22.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 22.25: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

NYILTTÉR.

Dr. Gelu Egry ügyvéd urnak

Bucuresti, Bulev. Elisabeta Nr. 24., Tel.: 5-76-16.

Miután ügyvéd ur a Nyugdíjpénztárnál tett közbenjárásért tölem semmi tiszteletdíjat nem fogadott el, kötelességemnek tartom ezúton hálás köszönetemet kifejezni és mindenkinek ajánlani akiknek a fővárosban elintézni valójia van.

Hálás köszönettel:

DANCEA IOAN ny. (antó).

SPORT KÖZLÖNY

Nehéz küzdelem vár a Crisanara, amely vasárnap a CAMT ellen veszi fel a harcot

A B) liga vasárnapi mérkőzései

A nemzeti bajnokság második osztályában az első csoportban vasárnap a harmadik forduló kerül lejátszásra, amelynek során a Crisana CFR ismét idegenben szerepel: Timisoaran a CAMT csapatával méri össze erejét. A CAMT ugyan súlyos vereségeket szenvedett, mert — hogy csak a nevesebbeket említsük, — Eichler, Bücher, Reiter, Tóth, Bedő, Hoffmann távoztak el a csapatból, de néhány fiatal játékosal frissítette fel együttesét és ma ismét komoly ellenfele bármely csapatnak. A Crisana CFR kétségtelesen jól játszott az elmúlt vasárnapi Electrica elleni mérkőzésen, de elbizakodottság nem szabad, mert a CAMT ellen sokkal nehezebb lesz az ereklényes szereplés. Az aradi csapatban mindenesetre néhány poszton változás következni be, amely remélhetőleg előnyére válik majd az együttesnek és ha a játékosok végig szívóval lélekekkel küzdenek, úgy Timisoaráról is diadal-

masan térhetnek vissza. Tippünk mégis döntetlen, 1:1 arányban.

TIMISOARAN a Rapid a resitai munkáscsapatot látja vendégül és így ebben a városban újból két mérkőzés lesz. A Rapid vezető a B) liga I. csoportjában és győzelme ezúttal sem keltene különösebb meglepetést. Tippünk 3:1 arányú Rapid győzelem.

LUGOJON az Electrica játszik a Vulturii ellen és bár a Vulturii múlt vasárnap győzött, az Electrica pedig Aradon vesztesként hagyta el a pályát, mégis az Electrica győzelme játszik valószínűbbnek. Tippünk 2:0.

TURNU SEVERINBEN a Chinezul méri össze erejét a CFR csapatával. A CFR nagy játékerőt képvisel, a Chinezul viszont már nem a régi és így a honi csapat alighanem mindkét pontot megszerzi. Tippünk 4:2.

Nem ért még véget a teniszidény

Az egyik bucaresti sportlap jelenti, hogy a nemzeti tenisz-bajnoki verseny befejezése után még koránsem ért véget a tenisz-idény. Ugyanis a korábbi időpontra tervezett aradi és timisoarai versenyeket, amelyeket elhalasztani kényszerültek, mégis megtartják, még pedig a közeljövőben. Ezenkívül Bucurestiben DC rendszerű mérkőzéseket akarnak lebonyolítani a legjobb amatőrök és hivatásosak között, melyen Tanasescu és Schmidt, Popov, Maria Badin és Ilje Ivan vennének részt.

O A RIPENSIAT ÉS MICAT MEGBUNTELTÉK — SPORTSZERÜTLENSÉGERT. A központ a Ripensiat 5000 lei pénzbüntetésre ítélte a Szövetéggel szembe jévelben tanúsított sportszerütlén magatartásért, a Mica pedig hasonló vétségért 2000 lei pénzbüntetésre ítélté meg.

SZEPTEMBER 29-ÉN, vasárnap Comóban nagyszabású atlétikai, mondhatni európai jelentőségű atlétikai verseny lesz. A német és olasz versenyzőkön kívül, résztvesznek a versenyen a magyar és finn atléták is.

O SP. STUDENTESC—OLIMPIA 5:3 (2:1). Bucurestiben edzőmérkőzést játszott a két csapat, amelyen a kapu előtt határozottabb diákegyüttes győzött. Mihăilescu (2), Stefanescu, Berariu és Marinescu, illetve Gain (2) és Niculescu lötték a gólokat.

O SVÉDORSZAG LEGYÖZTE FINNORSZAGOT. Stockholmban bonyolították le a két nemzet válogatott labdarugócsapatainak mérkőzését, melyet a svéd csapat 5:0 arányban nyert meg.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik

Szalay Pál

épitőmester

temetésén résztvettek, ravatalára virágot vagy koszorút helyeztek, részvétükkel mellettünk álltak, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A Szalay-család.

Legújabb jelentéseink:

Antonescu tábornok, államvezető a mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez rendelkezésre bocsátja a hadsereg segítségét

Bucuresti. Hivatalos közlés: Ion Antonescu államvezető, tábornok, miniszterelnök elhatározta, hogy az őszi mezőgazdasági munkálatok elvégzésére a hadsereget a legnagyobb mértékben rendelkezésre bocsátja.

Ezért a következőket rendelte el: Szeptember 16-tól kezdve tiszteket, altiszteket és légvérségi állományú összpontosítottakat sorozatos 30 napos szabadságra küldi. A prefektusok kérésére a katonai egységeknek munkaerőket, állatokat és szállítóeszközöket kell rendelkezésre bocsátani. A prefektusok a munka gyors elintézésére céljából egyenesen a megfelelő katonai főparancsnoksághoz, hadtesthez, hadosztályhoz stb. fordulnak és igényelnek megfelelő emberi munkaerőt, állatot és kocsit. A parancsnokságok megfelelő katonai segítséget nyújtanak a prefektusok által kért mértékben. A segítséget a prefektusok elsősorban a katonák, a koncentráltak,

özvegyek, árvák és rokkantak, valamint a szegény és rászoruló emberek gazdaságában használják fel és csak ezután következhetnek a kis és nagybirtokok.

A nagy és kisbirtokosok az elvégzett mezőgazdasági munkálatokért a következő összegeket fizetik: 1. Munkaerőért emberenként 50 leit és pedig 25 leit a munkáért és 25 leit élelemre, 2. Kétlovas kocsit és vezetőjéért napi 100 leit és élelmezést, természetben, 3. Egylovas kocsit 35 leit és élelmezést.

Ezeket az összegeket a katonai egységek pénztárainál kell lefizetni. A katonák, összpontosítottak, özvegyek, árvák és rokkantak, valamint szegények részéről semmilyen összeget nem vesznek el az elvégzett munkálatokért és ezekkel kapcsolatos élelmezési költségeket katonák és állatok számára a hadikincstár fedezi és viseli.

Újabb 35 ezer embert hívott zászló alá Roosevelt elnök

Washington. A korlátlan jogkörrel történt felhatalmazás alapján, Roosevelt elnök október 15-re a nemzeti gárdának újabb 35.700 tagját hívta be szolgálatra.

Newyork, (Rador.) A Stefani iroda jelenti: Barton, a kongresszus tagja kijelentette, hogy ha Rooseveltet újra megválasztják, akkor egy olyan

háborúba sodorja Amerikát, amelyet az Egyesült Államok nem akar.

Newyork, (Rador.) A Stefani iroda közli: Ford, az ismert amerikai nagyiparos nyilatkozott és kijelentette, hogy le kell törni azt az irányzatot, hogy az Egyesült-Államok belépjen a háborúba.

Kormánybiztost neveztek ki a nagy kőolajipari vállalatokhoz

Bucuresti. A nemzetgazdasági miniszter a Columbia, Astra Romana, Romano-Americana, Unirea, Concordia Steaua Romana és Distribuția petrolului vállalatok mellé kormánybiztosokat nevezett ki.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

BUCURESTI. A Monitorul Oficial csütörtöki számában rendelet jelent meg, amelynek értelmében Ion Antonescu tábornok, a román állam vezetője elfogadta Georgescu hadosztálytábornok lemondását, akit ezáltal a tartalékos tisztek sorába osztottak be.

VICHY. A francia kormány Inézkedésére óvatosági rendszabályként csütörtökön az alábbi polgári személyiségeket, akik a múlt rendszer ideje alatt fontos hivatalokat töltöttek be, internálták: Max Dormoy, Vincent Auriol, Jules Moch, Salomon Grumbach.

BELGRAD. Popoff tábornok, Dél Dobrogea kormányzója nyilatkozott a „Hrvatski Dnevnik” című lapnak és hangsúlyozta, hogy Dobrogea kérdésének elintézésére mindkét fél megelégedésére történt. Eppen ezért feltételezhető, hogy mostantól kezdve Románia és Bulgária között jó megértés uralkodik.

BUCURESTI. A c.lli egyetem filológiai szakát Timisoarán helyezik el. Ugyancsak Timisoarára kerül a c.lli felsőkereskedelmi akadémia és felső közgazdasági akadémia is.

VICHY. A francia tengerészetiügyi minisztérium közli, hogy szeptember 25-én déli 12 órakor az angolok megszüntették a Dakar elleni hadműveletet. A francia felderítő repülőgépek megállapították, hogy az angol hadihajók déli irányba vonultak el.

VICHY. A szeptember 13-án megjelent rendelet értelmében Huntzinger hadosztálytábornokot a szárazföldi hadsereg főparancsnokává léptették elő.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094 számú 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, elfútt egvények, vagy tárgyak hirdetései, fűrdő- és gyógyhely-hirdetések szavanként 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavanként 2 leu. A fenti rendelkezés értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

ELLÁTÁS

Iskolás leányokat ellátásra vállalom. Str. Brațianu 19, emeleten 30. Ugyanott zongora és varrógép eladó. 4827

Román uricsalád teljes ellátásra vállal jobb családból való diákleányt. Cim: Minervei 2. 4392

ALKALMAZÁST KERES

Román házvezetőnő állást keres október 15-re, idősebb urnál. Cimeket a kiadóba kér. 4831

Házmesteri állást keresek. Könyvvel rendelkezem, vízvezetékcsatlószereléshez és kőművesmunkához értek. Cimeket a kiadóba kérek. 4817

Házvezetőnőnek ajánlkozok 37 éves rom. kath., magyar özvegy urinő plébániára, vagy kisebb uricsaládhoz, csak vidékre. Szíves megkereséseket „Megbizható” jellegére a kiadóba kér. 4832

Mosáshoz, vasaláshoz, parketta-beeresztéshez és nő állást keres. Str. Blănduziei 7, Sabina. 4823

ALKALMAZÁST NYER

Bucuresti részére keresek önállóan dolgozó periekt paplanvarrónőket. Ajánlatokat „Luxor” Pasagiul Roman 23, Bucuresti. 4834

Házmeesterpárt, gyermektelent keres Holló, Cătrealei 7, délután 3-5 között. 4816

Sörkivordót felvesz Oppenheimer sörraktár, Eminescu-u. 15.

Megbizható, szorgalmas bejárónő keresetek. Jelentkezés Str. Robu 6. alatt. 4830

Azonnali belépésre, jó fizetéssel mindent keres gyermektelen házaspár. Str. Cornel Leucuta, volt Sft. Gheorghe 21. Jelentkezni a délelőtti órákban. 4838

Főzni tudó mindenest elsejére felvételt. Romul Veliciu 15. 4804

LAKÁS

Magánvilla, háromszobás, szuterénban kétszobás lakással, novemberre kiadó. Cim a kiadóban.

Első emeleten két uccai szoba, konyha külön bejáratú kiadó. Str. Grigorie Alexandrescu 31. 4815

Szerényen bútorozott kicsi szobát keresek. „400” jellegére. 4829

Egy szoba, előszoba, fűrdőszobás garcon lakást keresek azonnalra. Cimeket a kiadóba kérek. 4792

Két bútorozott szobát fűrdőszoba használatra keresek október elsejére. Cim: ket a kiadóba kérek. 4792

VÉTEL — ELADÁS

Tűzhelyet, jókarban levőt használatra, vagy megvételre keresünk. Cimeket a kiadóba kérünk. 4849

Rövid, bécsi keresztthuros zongora 3 pedálos, sürgősen eladó. Cim: Str. Oituz 59-61. 4824

Veszek 2 karikás „Aragáz”-reszót Cimeket a kiadóba kérek. 4819

Ponyvát, kifogástalan állapotban, keresek megvételre. Cimét kérem a kiadóhivatalban leadni. 4818

Használt, eredeti Aragáz-reszót, két lángrut, megvételre keresek. Cimeket a kiadóba. 4800

Friss ponty, harsa és süllő érkezett

Lutwak és Abramovici
Telefon 18-04.

Kitűnő hegyaljai bor literje 28 leu. 5 liter vételnél 25 leu. Ioan Calvin-u. 32. 4812

Stabil motor, 8-12 HP megvételre keresetek sürgősen. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 4773

Butoralt, eladó dolgait megvesszük magas árral. Palatul Fischer Eliz. Zalogcéduláját olcsón továbbítjuk. Előleget nyújtunk. 4601

Készpenzért

keresek megbízóim részére modern szobaberendezéseket és egyes bútorarabokat, kelletl. helyben készített perzsaszőnyegeket, gyári szőnyegeket, ezüst- és dísztárgyakat. Ajánlok perzsaszőnyegeket, bútorokat stb.

Salgóné bizományi üzlet, Calea Banatului 2.

KÜLÖNFÉLÉK

Jövedelmező, jól bevezetett és szabadalmazott cikket gyártó iparvállalat eladó. Cim a kiadóban. 4814

Kis üzletberendezés eladó villanegyedben telek kiadó. Cim a kiadóban. 4822

Keresztény társat keresek ötszáz ezer leuval egy ingatlan megvásárlásához. 4vi jövedelem négyszáz ezer leu. Ajánlatot a kiadóba. 4833

Üzemben levő nékség házzal együtt eladó Lipova-n 915. 4454

Vegyeskereskedésnek alkalmas üzlethelyiséget, esetleg berendezéssel és áruval megvételre keresek. Ugyancsak megvételre keresek egy 2-300 ezer leu értékű házat. Ajánlatokat „Vegyeskereskedés vagy ház” jellegére a kiadóba kérek. 4839

HATSCHER

Ingatlanforgalmi iroda Arad B. I. Carol 46. (lakás ugyanott) Telefon 18-35. előnyös ajánlatok: (Árak ezekben!) 3200: Körüti luxusbérház — 3000: Horia-u.-nál jobb nagy lakás, 1000 öl kert jó hozam — 2750: Piacéri emeletes, egyharmad részben új bérház, jó lakáselosztás, 10% jöv. — 2500: Főposztánál modern új emeletes bérház 7 összkomfortos, közepnyagy lakás, 200 ezer jöv. — 2000: Szinháznál emeletes 1x7, 4x3 sz. parkett, fűrdősz. garageok 2 kis lakás nagy park jó jöv. — 1950: Fehér keresztnél emeletes, 4x3 sz. fűrdősz. 6x2 sz. telj lakás, nagy jöv. — 1800: Főtér mellett, villanegyedben emeletes bérvilla 200 öl kert. — 1700: Ref. templomnál telerészben új emeletes bérház 3x2, 4x1 sz. mind előfűrdő-sz., parkett, nagy kert, jó jöv. — 1500: Püspökségnél 3 és 2 sz. összkomfortos lakások nagy kert — 1260: Dh. CFR-nél 3x3 sz. fűrdősz. 5x2, 3x1 sz. telj. lakás nagy jöv. — 1090: Belv. u. 3x2 sz. új összkomfortos. — 975: Körüti cottage-villa — 920: Új Járs. bizt.-nál emeletes 1x4, 2 és 1 sz. compl. lakások ház. lakás, terraszok, kert — 830: Rendőrségnél új 3 sz. parkettás fűrdősz. 7 kis lakás jó jöv. — 800: Közkórháznál 10x1 2x4, 1x1 sz. mind parkett, fűrdősz., val. — 750: Belv. összkomfortos cottagevilla. — 730: Belv. emeletes 1x2, 3x1 sz., fűrdősz.-kal, kert. — 790: Főtér mellett 1x3 2x2 sz. fűrdősz. parkettás, 300 öl kert. — 650: Ref. templom táján 2x2 sz. fűrdősz. 4 kis lakás, 500 öl kert, jó jöv. — 600: Gyermekórháznál 3 sz. családi ház, parkett, fűrdősz., külön kis lakás, park. — 550: Állomásnál télemeletes, 3 sz. parkett villa szuterén üzem, udvari 1x2 2x1 sz. lakás 300 ölnyi gyümölcsös — 450: Hidfőnél 4 és 2 sz. telj. lakás, nagy kert. — 380: Sagunában 3 lakás 360 öl kert — 350: Új bérház 1x2, 3x1 sz. telj. lakás 10% jöv., beköthető viz. — 325: Viaduktnál új, 4 lakásos, modern — 340: II. ker.-ben sarokház 3 és 1 sz. telj. lakás ömce. — 280: Perneavai, nagy kertés, 3 sz. villaszerű. — 230: U. o. 5 lakás, 10% jöv. — 220: Saguna mellett 2 sz. előfűrdősz. helyiség, 3 60 öl kert. — 200: Megállónál 5 lakásos sarokház telekárban, 150: Belv. 2 lakásos nagy front, telekárban. — 120: 3 sz., 190 öl kert. — Telkek, földek, szőlők, városközt cserélgethetők.